

Lietuvą ir Braziliją sieja ilgamečiai žmogiškieji ryšiai

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Brazilijos prezidentu Luiz Inacio Lula da Silva. **Prezident.lt** nuotr.

Brazilija, liepos 17 d. (ELTA) – Ilgametė ir nuosekli Brazilijos vyriausybės politika nepripažinti prievartinio Lietuvos priėmimo į Sovietų Sąjungą ir nuolatinė parama lietuvių tautos nepriklausomybės bei laisvės siekiams yra pagrindinis šalių tarpusavio santykių ramstis. Už tai, tęsdamas viešnagę Brazilijoje, prezidentas Valdas Adamkus padėjo Brazilijos prezidentui Luiz Inacio Lula da Silva.

Prezidentas V. Adamkus pabrėžė, kad dėl tokios šios Pietų Amerikos valstybės vykdytos politikos Lietuvos ir Brazilijos diplomatiniai san-

tykiai nebuvo nutrūkę nuo pat jų užmezgimo 1931 metais.

„Lietuvą ir Braziliją sieja ilgamečiai žmogiškieji ryšiai – čia gyvena gausiausia Pietų Amerikos šalyse lietuvių bendruomenė, – sakė prezidentas V. Adamkus. – Čia išsikūrę lietuviai ne tik svariai prisidėjo prie Lietuvos kovos už nepriklausomybę, bet ir aktyviai dalyvavo stiprinant Brazilijos ekonomiką bei Brazilijos žmonių gerovę.”

Susitikime daug dėmesio skirta Lietuvos ir Brazilijos veiklai, bendradarbiavimui tarptautinėse organizacijose. Prezidentai pažymėjo, kad

būtina ir toliau siekti aktyvaus Jungtinių Tautų vaidmens sprendžiant pasaulinius klausimus – kovą su skurdu, svarbias energetinio saugumo ir apsirūpinimo maistu problemas, siekį įtvirtinti taiką ir saugumą įvairiuose pasaulio taškuose.

Prezidentas V. Adamkus pabrėžė, kad Lietuva kitais metais planuoja iškelti Iną Marčiulionytę kandidatę, kuri siektų UNESCO generalinės direktorės pareigų ir paprašė Brazilijos paramos šiai patyrusiai Lietuvos diplomatei, bendrai Baltijos šalių atstovei.

Prezidentas V. Adamkus pristatė Brazilijos vadovui Lietuvos energetinio saugumo problemas ir Lietuvos Vyriausybės žingsnius, kuriais siekiama spręsti energetinio saugumo iššūkius.

Po Lietuvos ir Brazilijos vadovų susitikimo buvo pasirašyta pirmoji tarpvalstybinė sutartis – susitarimas dėl Lietuvos ir Brazilijos kultūrinio bendradarbiavimo. Prezidentas V. Adamkus pakvietė Brazilijos prezidentą atvykti į Lietuvą 2009 m., kai mūsų šalis minės Tūkstantmečio jubiliejų ir Vilnius taps Europos kultūros sostine.

Pokalbyje su prezidentu L. I. Lula da Silva prezidentas V. Adamkus išsakė viltį, kad Brazilijoje jau greitai bus baigtos derinti vidinės procedūros ir bus įvestas bevizis režimas Lietuvos piliečiams. Lietuvos prezidento nuomone, toks Brazilijos žingsnis padėtų

Nukelta į 6 psl.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

JAV ragina Lietuvą gražinti žydų turtą

Vilnius, liepos 17 d. (BNS) – JAV Kongreso Atstovų rūmų Užsienio reikalų komitetas priėmė rezoliuciją, kurioje Lietuva ir Lenkija raginamos priimti įstatymus, užtikrinančius nacių ir komunistų režimų atimto žydų turto gražinimą.

Dokumente pažymima, kad Lietuva yra vienintelė posovietinė šalis, kur iki šiol nėra galiojančių įstatymų, tvarkančių restitucijos procesą, taip pat išsakomas raginimas Lietuvos valdžiai nedelsiant imtis veiksmų, kad tokie įstatymai būtų priimti.

Rezoliucijoje JAV prezidentas ir valstybės sekretorius kviečiami palaikyti atvirą dialogą su Lietuvos ir Lenkijos

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Futbolas. Krepšinis. Žnios iš Lietuvos (p. 2, 8, 11)
- Lietuvos gynybinės perspektyvos (p. 3, 11)
- Ar kiekviena patirtis yra vertinga? (p. 4)
- Užmirštieji (p. 5)
- Baltoji knyga (1) (p. 9)
- Kaip kalbame ir rašome (p. 9)
- „Migruojantys paukščiai“ kalbės apie imigraciją (p. 10)
- „Susiskaldžiusi tapatybė”(p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.18 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vyriausybė rengs naują Pilietybės įstatymą

PLB pirmininkė Regina Narušienė ir premjeras Gediminas Kirkilas.

Piotro Romančiko (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 17 d. (ELTA) – Vyriausybė pateiks Pilietybės įstatymo pataisas Seimo rudens sesijos pradžioje, ketvirtadienį sakė minist-

ras pirmininkas Gediminas Kirkilas po susitikimo su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininke Regina

Nukelta į 6 psl.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė **Ed. Šulaitis**

Lietuvos čempionai laimėjo nesunkiai

Lietuvos futbolo čempionai – FBK „Kaunas“ pirmuose 2008–2009 metų UEFA čempionų lygos kvalifikacinio turnyro rungtynėse liepos 15 d. išvykoje lengvai rezultatu 4:1 nugalėjo stipriausią Andoros komandą – „Santa Coloma“.

Jau pirmame kėlinyje kauniečiai pirmavo 3:0. Po pertraukos šeimininkai iš 11 metrų baudinio įmušė pirmąjį įvartį, tačiau 80-ą minutę

Kaunas rezultatą padidino iki 4:1.

Antrasis šių komandų susitikimas įvyks liepos 22 d. Kaune. Atrodo, kad namuose kauniečiai neturės vargo su Andoros čempionais ir pateks į antrąjį ratą. Čia Kauno futbolininkų laukia tituluota Škotijos Glasgow „Rangers“ vienuolikė, su kuria Lietuvos čempionai turėtų varžytis liepos 30 ir rugpjūčio 5 dienomis.

Panevėžiečiai iš turnyro iškrito

Kaip buvome rašę, UEFA „Inter-toto“ turnyre dalyvauja Panevėžio „Ekranas“ futbolininkai. Jie pirmame susitikime namuose nusileido Norve-

gijos Trondheim „Rosenberg“ ekipai 1:3. Žaidžiant Norvegijoje, panevėžiečiai gavo dar daugiau pylos ir iš tolimesnių varžybų turėjo pasitraukti.

Nebus Vilniaus „Žalgirio“

Vienas iš seniausių ir anksčiau stipriausių Lietuvoje buvęs – Vilniaus „Žalgirio“ futbolo klubas užsidaro dėl finansinės krizės. Ją sukėlė klubo savininko Vadimo Kastujevo suėmimas Maskvoje. Kadangi jau du mėnesius „Žalgirio“ žaidėjai negauna algų, žalgiriečiai pradeda ieškoti kitų klubų.

Vienas iš „Žalgirio“ žaidėjų – Ramūnas Radavičius pasirašė sutartį su Marijampolės „Sūduva“, o dauguma kitų – ieško darbo užsienyje.

Ši sezoną „Žalgiriui“ Lietuvos pirmenybėse sekėsi nekaip: po 13 rungtynių jie turėjo 14 taškų ir stovėjo 6-oje vietoje iš 8 komandų.

„Fire“ futbolininkai pagaliau laimėjo

Čikagos „Fire“ profesionalų futbolo ekipa ši sezoną savo gerbėjus pergalemis nelabai džiugina. Ypatin-gai čikagiečiams nesiseka savoje aikštėje Bridgeview miestelyje. Čia esančiame Toyota Park stadione jie nebuvo laimėję nuo balandžio mėnesio pabaigos.

Tačiau „Fire“ savo sirgaliams pateikė netikėtumą, liepos 12 d. pas save įveikė svečius iš Toronto, Kanados. Šeštadienį čikagiečiai nugalėjo Toronto FC 2:1.

Tai buvo pirmoji „Fire“ pergalė per paskutines 6 rungtynes, gerokai sustiprinusi pirmenybinę padėtį

Nuogąstavimai dėl „Euro 2012“ pirmenybių

Nors dar tik neseniai baigėsi „Euro 2008“ futbolo pirmenybės, kurios, kaip žinome, įvyko Austrijos ir Šveicarijos aštuoniuose stadionuose, jau nemaža kalbama apie 2012 metų pirmenybes.

Jas surengti jau gerokai anksčiau buvo patikėta Rytų Europos valstybėms – Lenkijai ir Ukrainai. Tačiau kyla klausimas, ar organizatoriai sugebės įvykdyti jiems keliamus reikalavimus ir įrengti nuostatus atitinkančius stadionus.

UEFA prezidentas Michael Platini prieš mėnesį pagrasino, kad šios

lentalėje. Dabar čikagiečiai po 15 rungtynių turi sukaupę 24 taškus ir MLS lygos Rytų konferencijoje stovi trečioje vietoje iš 7 komandų. Pirmojoje vietoje yra New England klubo vienuolikė (33 taškai), o po jos – Columbus (27).

Artimiausios „Fire“ rungtynės įvyks šį šeštadienį, liepos 19 d. Jos prasidės 7:30 val. vak. ir bus žaidžiamos vėl namuose – Bridgeview, IL. Varžovas – „Real Salt City“ ekipa, kuri Vakarų konferencijoje užima pirmąją vietą ir iš 15 rungtynių turi 23 taškus.

Galutinį sprendimą UEFA tuo reikalu turėtų priimti šių metų rugsėjį. Lenkai patikino, kad jeigu Ukraina negalėtų įruošti visų stadionų, Lenkija galėtų parengti dar du stadionus (viso 6).

Futbolo žvaigždė Ronaldinho žais Italijoje

Geriausiu futbolo žaidėju vadinamas 28 m. amžiaus brazilas Ronaldinho iš „Barcelonos“ klubo keliai į „AC Milan“. Skelbiama, jog sutartis bus pasirašyta iki 2011 metų pabaigos.

Nors sutarties finansinės detalės dar nėra praneštos, tačiau manoma, jog futbolininkas turėtų gauti apie 21 milijoną eurų. Jeigu brazilas naujame klube pasirodys gerai, jis papildomai turėtų gauti dar 4 milijonus.

KREPŠINIS

Lietuvos krepšinio rinktinė ruošiasi olimpinėms kovoms Kinijoje

Lietuvos rinktinės žaidėjai ir treneriai rungtynių su Islandija pertraukėlės metu.

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos krepšininkai jau ilgą laiką ruošiasi Olimpiniam turnyrui, kuris vyks rugpjūčio 9–24 dienomis Bejing, Kinijoje. Čia Lietuva bus viena iš dvylikos komandų, kovosiančių dėl olimpinių apdovanojimų.

Po fizinio pasirengimo Palangoje Lietuvos krepšininkai jau sužaidė 3 kontrolines rungtynes. Pirmosiose iš jų lietuviai Šiauliuose įveikė Baltarusiją – 113:57, o Vilniuje du kartus nugalėjo taip pat nestiprią Islandijos rinktinę – 115:62 ir 105:67.

Šiuose susitikimuose rinktinės vyr. treneris Ramūnas Butautas išbandė įvairius žaidėjus, norėdamas atrinkti 12 krepšininkų sudėtį, su kuria bus rungtyniaujama tolimesnėse ikiolimpinėse ir vėliau olimpinėse varžybose.

Atrodo, kad šis dvyliktukas bus toks: Robertas Javtokas, Linas Kleiza, Darius Songaila, Šarūnas Jasikevičius, Rimantas Kaukėnas, Simas Jasaitis, Kšištofas Lavrinovičius, Darjušas Lavrinovičius, Marijonas Petravičius, Mindaugas Lukauskis, Tomas Delininkaitis ir Jonas Mačiulis. Žymusis NBA žaidėjas, atstovaujantis Cleveland „Cavaliers“ klubui, Žydrūnas Ilgauskas, norėjęs pasirodyti Lietuvos rinktinės sudėtyje, kaip žinome, šio klubo vadovybės buvo sulaukytas nuo tokio žygio.

Vyksta rungtyniauti į Ispaniją

Netrukus Lietuvos krepšininkai važiuos į Ispaniją, kur jų laukia trys susitikimai su gana stipriomis komandomis. Liepos 21 d. čia numatytos rungtynės su Portugalijos rinktine, liepos 24 d. bus žaidžiama su Ispanija, o 25 d. – su Argentinos krepšininkais.

Tuomet liepos 27–29 d. vyks treniruočių stovykla Vilniuje, o liepos 27 d. bus sužaistos draugiškos rungtynės su Suomijos rinktine – paskutinis pasirodymas prieš išvykstant į Kiniją.

Kinijoje lietuvių lauks JAV rinktinė

Liepos 29 d. – rugpjūčio 5 d. Lietuvos vyrai dalyvaus treniruočių stovykloje ir žais dvi draugiškas rungtynes Macao mieste Kinijoje. Rugpjūčio 1 d. Lietuva rungtyniaus su JAV rinktine, o kitą dieną – susitiks su Turkijos valstybine komanda.

Rugpjūčio 5 d. Lietuvos krepšininkai atvyks į Bejing, Kiniją olimpiniam turnyrui. Lietuva, patekusi į A grupę, pradžioje žais prieš tos gru-

pės kitas komandas.: rugpjūčio 10 d. – prieš Argentina, rugpjūčio 12 d. – Iraną, rugpjūčio 14 d. – Rusiją, rugpjūčio 16 d. – prieš šiuo metu Atėnuose vykstančio kvalifikacinio turnyro vieną iš trijų komandų, rugpjūčio 18 d. – prieš Australiją.

Lietuvos krepšininkai tikisi gerai pasirodyti savo grupėje ir iškovoti teisę varžytis dėl apdovanojimų. To jiems, be abejo, linki visi lietuviai, nesvarbu, kur jie begyventų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVOS GYNYBINĖS PERSPEKTYVOS

LR Seimas nusprendė ypatingos skubos tvarka svarstyti Principinės kariuomenės struktūros 2008 m. ir planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2013 m. nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo projektą. Siūlome straipsnį šia tema. – **Redakcija**

DR. ALGIRDAS V. KANAUKA
(Lietuva, JAV)
Tautinės partijos „Lietuvos kelias“ patarėjas

Pastaraisiais metais dalis vakarietiško bendruomenių kažkodėl pradėjo tikėti, kad joms niekada nereikės kariauti. Matyt, jos jau prarado savo istorinę atmintį ir todėl nesupranta to, kas labai didelė kaina atgavusiems laisvę dar yra visiškai aišku. Kai patogus ir sotus gyvenimas tampa vienintele vertybe, kurios tik ir reikia siekti, nyksta egzistencinis giluminis tautos tikėjimas savo pamatiniais principais ir idealais, už kuriuos reikia kovoti. Todėl kuriamoje tautinės politikos programoje būtina išskirti Lietuvos gynybinės galios prioritetą ir kurti jo praktinio įgyvendinimo modelį. Nieko nėra blogiau kaip biurokratinis požiūris į visai tautai gyvybiškai svarbius karybos reikalus, todėl vienašališka ir neargumentuota LK Seimo nuomonė, atsisakant Lietuvos šauktinių kariuomenės ir tuo pačiu – karinės prievolės Tėvynei, turi būti plačiau aptariama ir kritikuojama.

NATO gynybinė sistema ir šauktiniai

Mūsų valstybės gyvenime ypatinai svarbus veiksnys – tai patikima parama iš NATO. Tačiau nepamirškime, kad 3-iam NATO sutarties punkte yra pabrėžiama, jog visos jos narės turi išvystyti savo individualius ir kolektyvinius gynybos pajėgumus. Tik 5-asis šios sutarties punktas įpareigoja užpuolimo atveju visas nares padėti viena kitai pagal išgales. Taigi, turime patys kurti savo tautinę kariuomenę, kuri yra kaip namo spyna. Namas be užrakto – tai kvietimas bet kam įeiti ir čia sau šeiminkauti.

Todėl labai naivūs yra kai kurie mūsų intelektualai, kurie teigia, kad turime tiesiog be jokios atodairos pasitikėti NATO pagalba, kuri atskubės žaibo greičiu. Nors dabar jau net ir atsargiausi žinovai teigia, kad NATO *de facto* gali nesusipėti ar net

Turime patys kurti savo tautinę kariuomenę, kuri yra kaip namo spyna. Namas be užrakto – tai kvietimas bet kam įeiti ir čia sau šeiminkauti. Mišri kariuomenė, paremta savanoriais atsarginiais, – tai mūsų valstybės gynybai priimtiniausias būdas.

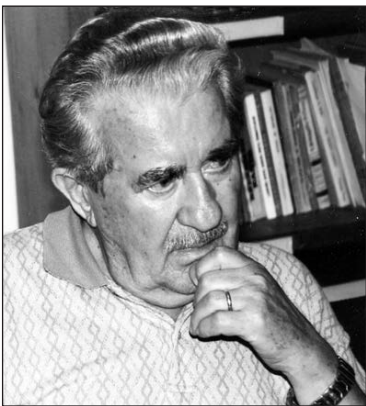
nesutikti ateiti į pagalbą pakankamai veiksmingai ir kuo greičiau. Plačiai pagarsėjo atvejis, kai Balkanuose NATO vadas gen. W. Clark įsakė britų generolui Jackson užimti Priscinos oro uostą greičiau, negu tą galėtų padaryti netoliese išsidėsčiusios rusų pajėgos. Tačiau gen. M. Jackson atsisakė, sakydamas, kad tai gali sukelti pasaulinio konflikto židinį ir akivaizdu, kad rusai buvo pirmi.

Teorinių diskusijų metu dažnai išsakoma ir tokia provinciali nuomonė: esame tokie maži, prieš ką kovosime? Galiu atsakyti: kovoti reikia prieš visus, kas mus užpuola. Klausimas čia yra, kokiais būdais tą geriausiai galima įgyvendinti. O juk mes, lietuviai, nesame mažiausi. Lietuva Europoje yra vidutinė valstybė, t.y., maždaug pusė Europos valstybių yra didesnės, kita pusė – mažesnės. Ir beveik visos turi kariuomenes.

Taip pat yra labai svarbi mūsų valstybės laikysena dėl atsargos ir partizaninio karo: jeigu kariuomenė negalės priešo atmušti, tai ką gi galės padaryti atsarginiai ir partizanai, besislapstantys miškuose už kiekvieno medžio? Mano giliu įsitikinimu, daug ką lemia konkretus kontekstas: jeigu kalbame apie profesinę kariuomenę, pastiprintą savanorių atsargomis, ir jeigu priešas dėl vienos ar kitos priežasties naudoja labai ribotą pajėgą, tai belaukiant pagalbos iš NATO mums gali pasisekti priešą sustabdyti. Tai yra realu, nes priešas gali nebūtinai naudoti įprastinę kariuomenę, bet pajėgas, suorganizuotas iš disidentų, penktųjų kolonų ar tarptautinių avantiūristų, kurie galėtų įsiveržti į Lietuvą koku nors suvaidintu pretekstu. Ir atvirkščiai, jeigu priešas nepaisydamas tarptautinių įsipareigojimų įsiveržtų masiškai, ginkluotas tankais, lėktuvais ir specialiomis pajėgomis, atgabentomis oru į strategiškai svarbias krašto vietas, tada karinės gynybos tikslas vėl kitoks. Pagaliau kyla ir kitas esminis klausimas: kiek mes, kaip tauta, sutiksime susitvarkyti su nuostoliais? Ar esame pasirengę galimam Vilniaus ar kitų miestų sugriovimui, daugybei žuvusių? Visuotinis piliečių dalyvavimas mūsų krašto gynyboje neabejotinai sustiprintų mūsų paveldėtą istorinę narsios karystės tradiciją ir atnaujintų karinę savimonę, valią, drąsą ir ryžtą, be kurių neįmanomas net ir menkiausias pasipriešinimas.

XVII a. didžiausiose Europos valstybėse pradėjo formuotis profesinės kariuomenės, bet ir jos buvo mišrios, šaukiant šauktinius pagal reikalą. Grynai profesinės kariuomenės nesulaukė gero vardo. Mišri kariuomenė, susidedanti iš profesionalių karių (kurie daugiausia vykdo kadrų apmokymą ir rengimą bei ilgalaikį planavimą), o atsargoje esantiems papildant karių gretas pagal reikalą yra pati geriausia. Taip yra daugumoje Vakarų šalių, kodėl taip negali būti Lietuvoje?

Kai kurie politikai sako, kad tai yra per brangu. Bet Lietuvos gynybos biudžetas dar nepasiekė 2 proc., kaip buvo žadėta NATO. O juk grynai profesionalų kariuomenė ir būtų pati brangiausia. Be to, atsirastų nemenkų sunkumų, norint rasti pakankamai kvalifikuotų profesionalių karių, nebent už dideles algas, nes tautos karinė savimonė ir savigarba jau

Vertybių pirmumo viltys

VYTAUTAS VOLERTAS

LR Seimo narys Kęstutis Čilinskas, Dzūkijos apygardos rinkimuose nurungęs suktai ir nesuprantamai pagarsėjusį Viktorą Uspaskichą, Seime yra laikomas sąžiningo darbo simboliu. Jo pasisakymas apie Seimo padėtį pokalbyje su Andriumi Navicku (Bernardinai.lt, 2008.06.11) yra ypatingai įdomus. Štai koks paveikslėlis raibuliuoja skaitytojo akyse: „Negaliu kritiškai atsiliepti apie visas parlamentarines partijas, bet tos, kurios lemia esminių ekonominių Seimo sprendimų priėmimą, dažniau sprendžia ne dėl sąžiningo verslo ir gyventojų interesų, o dėl neskaidraus stambaus kapitalo. Su juo siejamos neoficialaus politikų finansavimo, o paprasčiau kalbant, – kyšio gavimo garantijos. (...) Manau, kad šiemet renkamo Seimo sudėtis tuo požiūriu nebus geresnė, nes minėta oligarchinio valdymo sistema suinteresuota turėti lengvai valdomą Seimą, o toks jis yra, kai sudarytas iš neskaidriai finansuojamų ir net kriminalinių šleifų turinčių politinių jėgų.”

K. Čilinsko nuomonė yra nemaloni kiekvienam lietuviui. Po Sibiro vergijos, po Dainuojančios revoliucijos, po Baltijos kelio ir Sausio 13-osios aukų bei po komunistų partijos CK kai kurių narių stebuklingų atsivertimų į patriotizmą LR Seimas yra sudarytas iš neskaidriai finansuojamų ir net kriminalinių šleifų turinčių politinių jėgų... Neskaidrūs finansai, taigi valstybės ekonominis žlugdymas, ir kriminalinis šleifas? Žinoma, žinoma, tie stebuklingi atsivertėliai sujaukė demokratijos sampratą ir pažemino Lietuvos valstybę. Susibėgo lyg bičių spiečius į vieną kamuolį ir riedėjo keliolika metų Lietuvos gyvenimu pikto melo ir sukčiavimo keliais. Bet komunizmo doktrinos poveikis Lietuvoje jau gęsta. Tik kagėbis-tinis ainis Artūras Paulauskas dar stengiasi savo ir draugų naudai sudaryti Kuršių neriją. Tik raudonos drumzlės birželio 28–29 d. dar pasivėlė keliuose šimtuose Lietuvos interneto svetainių, padriekdamos sovietinių simbolių, kuriuos uždraudė Lietuvos Seimas.

Vėl grįžtame prie K. Čilinsko, sąžiningo darbo simbolio Seime. Minė-tame pokalby jis ir štai ką pasako: „Dirbdamas Seime, patyriau, kad su-derinti teisę su politinėmis pozicijomis čia, Seime, yra sunku. Nekalbu apie eilinius partijų narius – jų nemažai tokių, kurie pirmenybę teikia ver-tybėms. Tačiau partijų vadovybės veikloje dažniau dominuoja viešųjų ryšių UAB bruožai. (...) Žinoma, būčiau neteisis, jei nematytčiau atskirų politikų sąžiningų pastangų pakeisti padėtį.”

Taigi nemažai eilinių partijų narių pirmenybę teikia vertybėms. Taip pat ir atskiri politikai rodo sąžiningų pastangų padėti pakeisti. Tai reiškia, kad Lietuva dar nepaskendo politikos melo ir apgaulės liūne. Ji gyva, nes dar yra besistengiančių jai padėti. Jų yra eilinių tarp partijų narių, yra ir tarp politikų, taigi ir tarp Seimo narių.

Dera pripažinti, kad dabartinė Seimo sudėtis yra truputį malonesnė už ankstesnes sudėtis. Juk būdavo primaišyta juokdarių, neišmanėlių ir net žinomų kriminalistų. O K. Čilinsko išsitarimas, kad partijose yra nemažai dorų žmonių, pažeria apšiai vilčių ateičiai. Jo abejojimas apie šį spalį išrinkimo Seimo vertę yra nejauskus. Dabartinis Seimas yra truputį švaresnis už buvusius, o ateinantis bus truputį švaresnis už dabartinį. Juk yra nemažai dorų žmonių. Žinoma, jų poveikis nešvaraus pinigų dominuojamoje sistemoje yra lėtas, bet jis yra.

Lietuvos piliečiai savo rankose laiko Lietuvos ateitį. Ar jie patikrins partijų sąrašuose pirmaisiais numeriais įrašytus vardus ir juos prieš bal-savimą įvertins? Ar vienmandatinėse apygardose piliečiai rinks žmogų ar partiją? Ar jie galvos?

Lietuva yra gyva. Jos gyventojai nuo buvusių politinių siautulių dar neišprotėjo. Priešingai, subrendo ir pasimokė. Gal kartais ir partijos pradės galvoti? Kriminalinių šleifų turinčias politines jėgas piliečiai paleng-va išgins už politikos ribų.

Štai kokios viltys, nes nemažai žmonių Lietuvoje pirmenybę teikia vertybėms. Tad ir partijas, kurios lemia oligarchinį valdymą, iš Seimo ir iš vyriausybės išvays į turgavietes.

būtų sumenkusi dėl nutrūkusios visuotinės gynybos tradicijos, kažka-da į nenugalimą moralinę jėgą jungu-sios Lietuvos gyventojus. Neatsitiktinai žymus vokiečių strategas Scharnhorst mėgdavo kartoti, kad „Valstybės gyventojai yra ir patys geriausi jos gynėjai.”

Todėl šauktinių atsarga yra išskirtinai svarbi ir reikalinga gyny-binė galia net ir šiuolaikinėmis tech-nologijomis paženklintų karų sąly-gomis. Nors šauktinių karių pašau-

kiama nedaug, nes nėra didelio porei-kio, svarbiausia, kad yra išsaugomas tautos karinis dvasinis paveldas, su-sijęs su lietuviškumo tapatybe, savi-mone ir savigarba. Tautiškumas yra kariuomenės moralinis pagrindas, kelrodis, pagal kurį kariaujama ir net mirštama. Tai puikiai suprantama visose pasaulio šalyse, kurias ger-biame. Tautinė savimonė yra ta esminė kiekvieno tikro kario indivi-dualios moralės dalelė, be kurios tauta liktų

Nukelta į 11 psl.

AR KIEKVIENA PATIRTIS YRA VERTINGA?

Iš susitikimo su LGAVO „Sugrįžus” nariais

LORETA TIMUKIENĖ

„Emigracija”, „reemigracija”, „adaptacija”, „agitacija” – pastaraisiais metais tokiais populiariais tapę žodžiai ne kartą skambėjo liepos 13 d. Čikagos priemiestyje Lemont, IL įsikūrusioje „Two Rivers” kavinėje vykusio susitikimo metu. Į susitikimą LGAVO (lietuvių, gyvenusių Amerikoje, visuomeninė organizacija) „Sugrįžus” nariai atvyko iš Los Angeles, kur dalyvavo liepos 6 d. ten vykusioje šokių šventėje. Be Čikagos jie ketina aplankyti dar keletą JAV miestų, kur susitiks su ten įsikūrusiais lietuviais. Su negausiais susirinkusiais tautiečiais bendravo organizacijos prezidentas ir valdybos pirmininkas, Vilniaus Biotechnologijos instituto biotermodinamikos ir vaistų tyrimo laboratorijos vadovas dr. Daumantas Matulis ir bendradarbiavimo ir ryšių su visuomene koordinatorė Giedrė Ieva Šipailaitė. Renginio metu netrūko ne tik kalbų apie gražius „sugrįžėlius” tikslus, bet ir kandžių pastabų, pasigirdusių iš pokalbio dalyvių lūpų.

Atvyko ne agituoti

Kaip renginio pradžioje sakė Marie Curie reintegracijos, Teliasoneros projekto „Kryptis – namo” stipendiantas D. Matulis, šio susitikimo tikslas – noras pasidalinti savo grįžimo namo patirtimi ir pasikalbėti apie tai, kas „skauda” lietuvių išeiviams, gyvenantiems Jungtinėse Valstijose. V. Adamkaus visuomeninis patarėjas emigracijos klausimais pažadėjo susitikimų metu išgirstus pasiūlymus, rūpimus klausimus perduoti prezidentui ir Seimui. Viceprezidentė G. Šipailaitė pristatė organizaciją, įvardijo jos misiją ir viziją, papasakojo apie nuveiktus darbus. LGAVO nariai ne kartą pabrėžė, kad jie atvyko į susitikimą ne agituoti, o pasidalinti savo patirtimi. Susitikimo dalyviai išgirdo „sugrįžėlių” pasakojamas istorijas apie savo kelią atgal į gimtinę. Pasmalsauta, kas juos vis dėlto parviliojo namo. Viena mo-

D. Matulis, neatmetė galimybės kada nors sugrįžti į Jungtines Valstijas.

teris pabandė įvardyti tas priežastis – nelegalus statusas ir geras uždarbis. „Sugrįžėliai” vardijo ir kilnesnius savo grįžimo giminėn tikslus – savęs įgyvendinimo galimybes, vaikų lietuviškumo ugdymą, trauką sugrįžti į savą aplinką.

Į kai kuriuos klausimus atsakymų nesulaukta

Tačiau pokalbio metu vėl ir vėl buvo grįžtama prie žemiškų dalykų. Gal ir viliojančiai atrodo buvusio JAV LB Philadelphia apylinkės pirmininko D. Matulio išvardytos gėrybės, kurias jis turi Lietuvoje – naujas automobilis, neseniai pastatytas namas, gana nemažos iš Europos Sąjungos gaunamos lėšos. Bet ne vienam susitikimo dalyviui kilo klausimai: „Ar gali to tikėtis kiekvienas sugrįžęs lietuvis? Gal toks gyvenimas laukia tik elito atstovų?” LGAVO nariai bandė įrodyti, kad taip nėra, vis dėlto jų kalbos apie gražius savo veiklos tikslus vienai susitikimo dalyvei pri-

minė sovietmečiu vykusią komjaunuolišką agitaciją. Buvo ir tokių, kuriems rūpėjo gana konkretūs klausimai, su kuriais susiduriama nusprendus grįžti atgal į Lietuvą. Gal šie žmonės – būsimi „sugrįžėliai”? Ne vienas susitikimo dalyvis pasigedo konkrečių skaičių. „Kiek iš organizacijos narių yra JAV piliečių?”, „Kiek lietuvių organizacija parviliojo sugrįžti?” – atsakymų į šiuos klausimus nebuvo išgirsta.

Politikoje dalyvauti neketina

LGAVO krikštateviu vadinamas Mindaugas Kazlauskas, kuriam mintis įkurti organizaciją kilo 2005 metais, nusprendus grįžti į Lietuvą. Jis yra prisipažinęs, kad ir koks stiprus bebūdamas jis tuomet su baime galvojo apie grįžimą atgal į gimtinę. M. Kazlauskas Lietuvoje surado ne vieną bendramintį ir 2006 metų rugpjūtį jie įkūrė LGAVO. Į pirmą susitikimą susirinko 19 žmonių. Oficialiai organizacija buvo įkurta 2007 metų vasario mėnesį. Šiuo metu joje yra apie 200 narių.

LGAVO vicepirmininkė sakė, kad organizacijos nariai ieško partnerių, draugų. Juos vienija noras pasidalinti savo patirtimi, siekis padėti grįžtantiems. „Sugrįžėliai” palaiko ryšius su Lietuvių grįžimo į Tėvynę centru, Lietuvių išeivijos institutu. Vilniaus savivaldybei pristatytas projektas, kuris padės keliauti, dalintis patirtimi. Organizacijos narių kelionių tikslas – parodyti, kad Lietuva galvoja apie emigrantus ir išgirsti, kokia Lietuva negrįžusių akimis. „Sugrįžėliai” lanko našlaičius, ligonius, rengia talkas. Yra sukurtas filmas apie LGAVO veiklą. Organizacijos nariai buvo susitikę su Jungtinių Valstijų ambasadoriumi John A. Cloud, kuris tapo organizacijos garbės nariu.

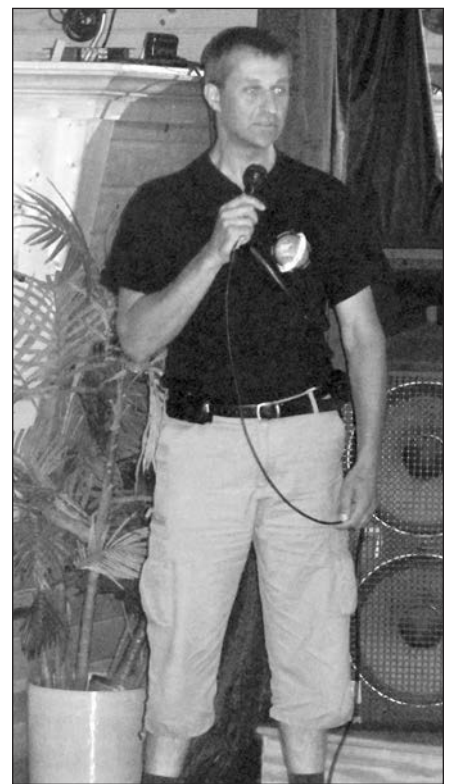
G. Šipailaitė sakė, jog įvairios partijos kviečia „sugrįžėlius” į susirinkimus, bando įtraukti į politiką, bet moteris tikino, kad LGAVO nariai dalyvauti politikoje neketina. Organizacijai padeda gyvuoti renkamas nario mokestis ir didelis žmonių entuziazmas. „Sugrįžėliai” pasidžiaugė, kad juos 1,000 dolerių parėmė Lietuvių Fondas, o TMID (Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas) skyrė 1,000 litų. Šios lėšos leido atnaujinti internetinę svetainę, kur galima diskutuoti, rasti informaciją apie įsidarbinimą.

Išklausę pasakojimo apie organizacijos veiklą, susitikimo dalyviai buvo gana kritiški. Viena moteris sakė: „Man jūs truputį juokingi. Tiek daug prirašėt, kad sau būtumėte reikšmingi.”

Lietuvoje – baltos varnos

G. Šipailaitė sakė, kad jie vis dėlto jaučiasi esantys artimesni Amerikoje gyvenantiems tautiečiams. Lietuvoje „sugrįžėlius” laiko baltomis varnomis, platinančiomis optimizmo virusą. Nepaisant to, moters įsitikinimu, jiems yra svarbu, jog ieškantys žmonės rastų atsakymus į juos kamuojančius klausimus. Juolab kad tokių žmonių daugėja. G. Šipailaitė įsitikinusi, kad sugrįž-

tantys žmonės parsiveža ir vertingą patirtį, kuri subrandina stiprią asmenybę. Moteris Amerikoje praleistus metus prisimena kaip gražų laikotarpį. Simbolišku sutapimu G. Šipailaitė pavadino tai, kad ji prieš išvykdamą iš JAV kartu su „Suktinio” šokėjais dalyvavo Tautinių šokių šventėje, o dabar vėl teko šokti šventėje, tik šįkart – kartu su „sugrįžėliais”. „Anksčiau aš maniau, kad nėra skirtumo, kur gyventi. Gyvenimas svetur išgrynina tai, kas žmogui yra svarbu. Būdamą toli nuo savo šaknų susimąstydavau, kaip aš jaučiuosi, kai mano vaikai nebekalbės lietuviškai, nežinos, kas yra tėvynė. Nesiginčiju, kad Amerikoje yra morališkai, psichologiškai lengviau gyventi, tačiau savirealizacijai geresnės sąlygos yra Lietuvoje”, – savo patirtimi dalijosi G. Šipailaitė. LGAVO viceprezidentė išskyrė dvi grįžtančių kategorijas: vieni, kurie grįžta dėl ekonominių reikalų, kiti grįžta neįgyvendinę savo sumanymų, neradę savo nišos svetur.

Verslininkas A. Ivanauskas džiaugėsi pasikeitusiomis verslo sąlygomis Lietuvoje.

Išgirsta ir apie verslą Lietuvoje

Apie verslo ir gyvenimo sąlygas Lietuvoje papasakojo Arūnas Ivanauskas, kuris kartu su „sugrįžėliais” dalyvavo šokių šventėje Los Angeles. Jis pirmą kartą lankosi JAV, todėl prisipažino galintis papasakoti tik apie gyvenimą Lietuvoje. A. Ivanauskas vadovauja privačiai įmonei, kurioje darbuotojams mokamas atlyginimas nuo 1,000 iki 7,000 litų. Verslininkas pasidžiaugė, kad Lietuvoje gerėja verslo sąlygos, keičiasi valdininkų požiūris į privatų verslą. Jis teigė, kad nemažai užsienyje dirbusių pažįstamų grįžo į Lietuvą. Paklaustas apie mafiją, A. Ivanauskas atsakė, kad mafijos Lietuvoje nebėra.

Susitikimo pabaigoje buvo duotas patarimas: „Paklauskite savęs, kur jums gera, ir tada rasite atsakymus į kitus klausimus.” Tokiu atveju norisi retoriškai paklausti: „O ar man reikalinga kitų patirtis?”

LGAVO viceprezidentė G. Šipailaitė (k.) Čikagoje susitiko su savo tetomis.

UŽMIRŠTIEJI

DONATAS JANUTA

Vidas Baltrukonis išgyveno 19 metų, 10 mėnesių ir 22 dienas, palaidotas Liudvinavo kapinėse, Marijampolės rajone; Anatolijus Beinoris, 20 m.; Valdas Česaitis, 19 m.; Aleksas Dirmeikis, 20 m.; Kęstutis Galinauskas, 19 m.; Arūnas Gužas, 19 m.; Vitas Jankauskas, 22 m.; Virgilijus Kučinskis, 19 m.; Vytautas Sabaitis, 20 m.; Algis Žukauskas, 20 m....

Sąrašas šių Lietuvos vaikų, berniukų, jaunuolių tęsiasi maždaug iki šimto. Jie palaidoti Ukmergės, Pasvalio, Jurbarko, Klaipėdos, Radviliškio, Vilkaviškio, Panevėžio, Telšių, Utenos, Akmenės, Vilniaus, Alytaus ir kitų Lietuvos miestų, miestelių ir kaimų kapinėse ir kapinaitėse. Dauguma grįžo į kapus tose vietose, iš kur kilę. Bet ne visi. Anatolijus Beinoris palaidotas Širvintuose, nors gimė Kazachstane. Viktoras Raulinavičius gimė Krasnojarske. Žinome, kokių būdu lietuvių šeimos atsirado Sibire, kur gimdavo jų vaikai.

Visa tai vyko ne taip jau seniai. Sovietų ir Afganistano karas, šandien „užmirštas“, truko dešimt metų – nuo 1979 iki 1989. Per tuos dešimt metų maždaug 5,000 Lietuvos jaunuolių buvo prievarta išsiųsti į Afganistaną su ginklais.

Žiniose apie žuvusius Lietuvos berniukus kartojasi tokie trupinėliai: „Žuvo susišaudyme su priešu“; „Nušautas snajperio“; „Apsupti priešo žuvo mušyje“; „Šaudė kulkosvaidžiu iš šarvuoties, sunkiai sužeistas, sudegė kartu su šarvuota mašina“; „Nukovęs 14 priešų sunkiai sužeistas mirė“; „Lakūnas, žuvo „Stinger“ raketai pataikius į jo lėktuvą, šiam leidžiantis į Kabulo aerouostą“; „Tarnavo desantininku“; „Šturmuojant priešus, iš 25 karių 5 žuvo tame mušyje“; „Karinės operacijos metu automobilis užvažiavo ant minos“; „Žvalgas kulkosvaidininkas, žuvo žiauriose

kautynėse“; „Apdovanotas (po mirties) Raudonos žvaigždės ordinu“; „Žuvo atmušant priešo puolimą“; „Kova truko dvi valandas“; „Mirė sunkiai sužeistas išnešant draugus iš pašautos mašinos“; „Žuvo pridengdamas savo kuopos pasitraukiančius karius“; „Dėl trukusio susišaudymo kūnas iš mūšio lauko paimtas tik po savaitės“; „Sunkiai sužeistas, dėl stipraus susišaudymo nebuvo galima suteikti pagalbos“; „Patekęs į pasala žuvo apsišaudyme“; „Žuvo pridengdamas sužeistuosius mūšio metu.“

Tokie yra paskutiniai gyvenimo vaizdai tų mūsų Lietuvos berniukų, kurių gyvenimas buvo paaukotas Maskvos politikos naudai.

Proporcingai, pagal gyventojų skaičių, 100 žuvusių lietuvių atitinka maždaug 10,000 žuvusių JAV karių. Ligi 2008 m. birželio 21 d. Irake žuvo 4,102 JAV kariai. Vadinas, proporcingai iki šiol Irake JAV karių žuvo mažiau negu pusė tiek, kiek lietuvių žuvo Afganistane.

Kitas sąrašas – Lietuvos berniukų, tai tų Lietuvos „afganų“ (taip Lietuvos spaudoje vadinami Sovietų Sąjungos–Afganistano karo veteranai), kurie išliko gyvi, bet tapo fiziniiais invalidais: be kojų, be rankų ir pan. „Afganų“ invalidų sąrašas irgi tęsiasi ligi beveik šimto aukų. Kiek to karo Lietuvos veteranų tapo psichologiškai pažeisti, galbūt ir nėra skaičiuota, bet yra daug daugiau.

Iš grįžusių „afganų“ nemažas skaičius paskui dalyvavo 1991 m. sausį ginant Lietuvos nepriklausomybę. Aštuoni „afganai“ buvo apdovanojami Sausio 13-osios medaliais už dalyvavimą Lietuvos Respublikos Seimo rūmų gynyboje.

Afganistano ir Sovietų Sąjungos karas prasidėjo 1979 metais, sovietams įvedus savo kariuomenę paremti Afganistano komunistinę val-

džią. Valdžią komunistai buvo užėmę 1978 metais kariniu perversmu, po kurio tuojau išplėskė ginkluoti sukilimai, grėbę tą valdžią nuversti. Daug Vakarų valstybių rėmė sukilėlius, kariaujančius prieš sovietus ir jų remiamą valdžią. Galbūt daugiausia juos rėmė JAV – ginklais, pinigais ir patarėjais.

Kaip žinome, sovietams įveikti sukilėlius nepasisekė, 1989 metais sovietai išvedė savo kariuomenę ir taip Sovietų Sąjungos–Afganistano karas baigėsi. Tačiau koviniai susirėmimai tarp Afganistano valdžios ir sukilėlių nesibaigė, ir netrukus valstybėje prasidėjo civilinis karas, Talibano viešpatavimas ir pagaliau – 2001 m. rugsėjo 11 d. tragedija World Trade Center New Yorke. Po to JAV kariuomenė okupavo Afganistaną, ir ta okupacija faktiškai tęsiasi iki šiol, nors teisiškai JAV kariuomenė ir veikia po NATO skėčiu.

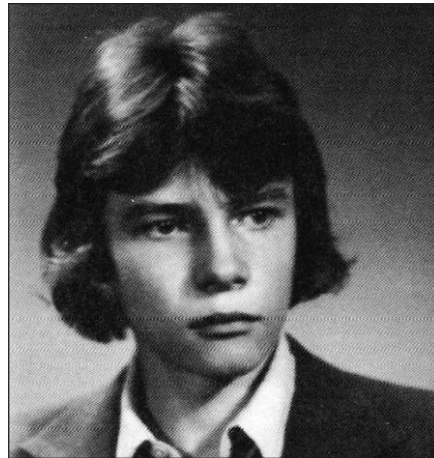
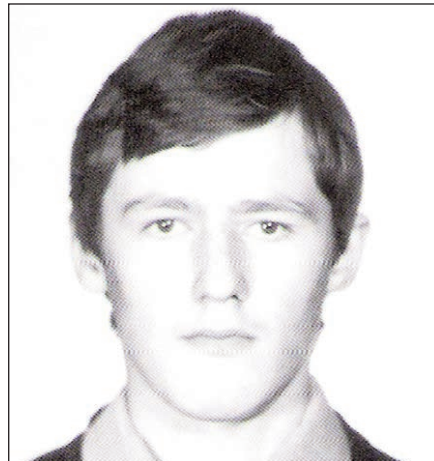
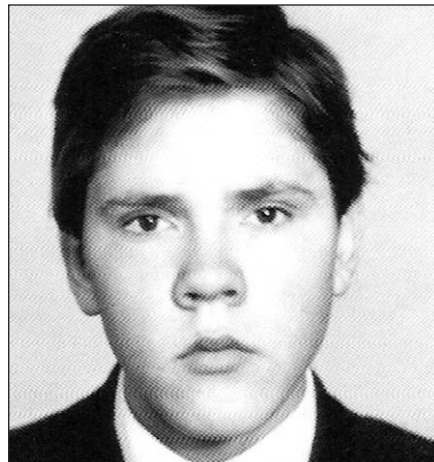
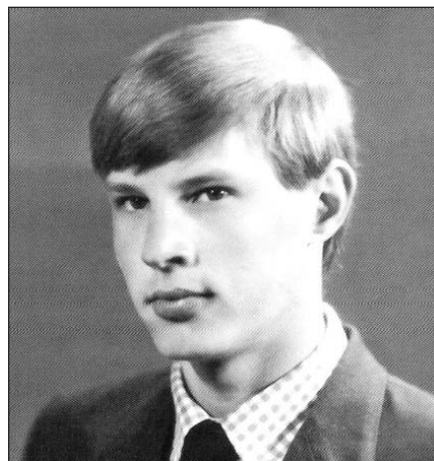
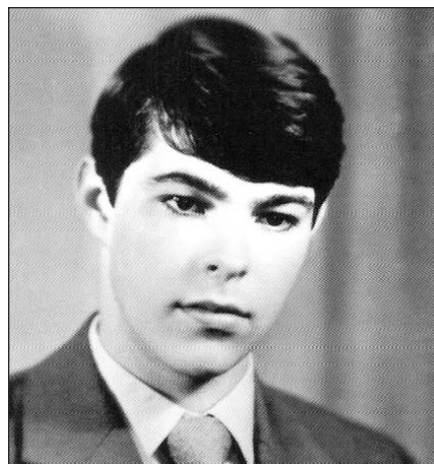
Tiems „afganams“, kurie grįžo ne karste, bet dar gyvi, Lietuvoje problemų buvo ne mažiau negu grįžusiems Vietnamo karo JAV veteranams. Iš pradžių, prieš Lietuvai atkuriant nepriklausomybę, Afganistano karo nesėkmės sovietų valdžios buvo slepiamos, nebuvo viešai pripažįstamos net to karo aukos. Paskui, kai nebuvo galima nuslėpti, kad tas karas buvo klaida, neigiamas visuomenės požiūris į karą apėmė ir to karo dalyvius.

Pagaliau, Lietuvai atgaunant nepriklausomybę, valstybė turėjo tiek daug savų rūpesčių ir reikalų, kad nebuvo nei kada, nei kam atkreipti dėmesį į grįžusių „afganų“ problemas, ypač, kai visos to karo problemos buvo ne Lietuvos, bet tada jau diskredituotos ir pasmerktos sovietų politikos, pasekmės.

Tik tuo šis Sovietų Sąjungos–Afganistano karas buvo naudingas Lietuvai, kad jis prisidėjo prie sovietinės imperijos ekonominio ir bendro išsekimo ir demoralizavimo, kuris pagreitino sovietų visišką žlugimą ir davė progą Lietuvai pasprukti iš po Maskvos jungo.

Lietuvoje veikia Afganistano karo veteranų sąjunga, kurios pastangomis Vilniuje 2006 metais buvo pastatytas paminklas Afganistano kare žuvusiems. Paminklas išpūdingas, skulptorius – Antanas Kmieliauskas, architektė – Virginija Bakšienė. Tik gaila, kad tas „užmirštųjų“ paminklas palieka juos ir toliau užmirštus, mat jis stovi paprastoje vietoje, Žukausko ir Žygio gatvių sankryžoje, Vilniuje, kur, išskyrus vietinius gyventojus, retas pašalinis žmogus užkliūva.

Iš Lietuvoje išleistų knygų apie Afganistano karą šiame straipsnyje daugiausia žinių paimta iš Afganistano karo dalyvio Vyto Lukšio (gimęs 1959 metais, Kazimieravo kaime, Varėnos rajone, tarnavo kaip parašiutininkas-desantininkas Afganistane 1979-1981 metais) dviejų knygų: „Sustingęs laikas“ (Vilnius, 2005) ir „Užmirštas karas“ (Vilnius, 2008).

Paminklo, skirto Sovietų Sąjungos–Afganistano kare žuvusiems lietuviams atminti, atidengimas. Juozo Koreivos nuotr.

Klaipėda, liepos 17 d. (ELTA) – Pakrikštyta ir į Baltijos vandenis sėkmingai nuleista aplink pasaulį plauksianti jachta „Volvo 60“, gavusi „Ambersail“ vardą. Krikštynų iškilmėse buriuotojų klubo „Ambersail“ vardu laivo kapitonui Linui Ivanauskui įteikta Lietuvos Respublikos vėliava. Kapitonas L. Ivanauskas plauks visose 11 kelionės atkarpose. Į Klaipėdą dalyvauti šioje regatoje atplauks daugiau nei 60 jūrinių jachtų. Spalio 5 dieną su 120 geriausių Lietuvos buriuotojų jachta „Ambersail“ iš Klaipėdos uosto išplauks į kelionę aplink pasaulį. Buriuotojų tikslas – tapti kviesliais, kurie suburs viso pasaulio lietuvius tūkstantmečio šventimui.

ELTOS nuotr.

Lietuvą ir Braziliją sieja ilgamečiai žmogiškieji ryšiai

Atkelta iš 1 psl. dar la-biau sustiprinti kultūros ir akademinės bendruomenių ryšius, skatintų jaunimo mainus, sudarytų geresnes sąlygas verslo plėtrai. Susitiki-me taip pat sutarta ieškoti galimybių stiprinti diplomatinį atstovavi-mą abiejose šalyse.

Lietuvos ir Brazilijos prezidentų pasirašytoje bendroje deklaracijoje pabrėžiama, kad demokratiškesnės ir labiau tvarka pasaulyje besirūpi-nančios Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos sukūrimas turėtų būti vie-nas iš Jungtinių Tautų pertvarkų svarbiausių tikslų, ir pažymima, kad Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje reikia pradėti tarpvy-riausybines derybas konkrečioms re-zultatams kuo greičiau pasiekti.

Prezidentai pasidžiaugė, kad

1999–2007 m. dvišalės prekybos ap-imtys išaugo nuo 3 iki 37 mln. JAV dolerių. Tačiau prezidentai pripaži-no, kad išnaudotos dar ne visos pre-kybos srautų didinimo galimybės. Prezidentai sutarė, kad reikia ska-tinti Lietuvos ir Brazilijos versli-ninkų susitikimus.

Po oficialaus susitikimo Brazil-ijos prezidentas surengė iškilmingus pietus Lietuvos vadovo garbei. Pre-zidentas L. I. Lula da Silva pažymėjo ypatingą lietuvių bendruomenės vaidmenį daugiakultūroje Brazilijos visuomenėje, pabrėžė lietuvių indėlį į Brazilijos kultūrą, ekonomiką ir vi-suomeninį gyvenimą. Prezidento L. I. Lula da Silva nuomone, ši viešna-gė padės suartinti Lietuvą ne tik su Brazilija, bet ir su Argentina bei ki-tomis Pietų Amerikos šalimis.

Vyriausybė rengs naują Pilietybės įstatymą

Atkelta iš 1 psl. Narušiene. Vienas iš pagrindinių reikalavimų, išsaugant dvigubą pili-etybę, būtų mūsų tautiečių įvairiose užsienio ša-lyse ryšys su Lietuva.

„Po Prezidento veto, kuris yra, ko gero, teisiškai pagrįstas, vis tiek reikia ieškoti išeičių. Šiandien pasi-dalijome nuomonėmis, kokia nuosta-ta šiuo klausimu galėtų būti sukur-ta. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovė Regina Narušienė labai rū-pinasi dvigubos pilietybės klausimu, yra įsigilinusi į mūsų konstitucinę teisę ir tarptautinę praktiką ir pa-teikė keletą pasiūlymų. Jais remda-masi kartu su kitais mūsų teisinin-kais Vyriausybė yra apsiėmusi pa-rengti Pilietybės įstatymo pataisas, kurias mes pasiūlysim Seimo sesijoje rudenį“, – sakė G. Kirkilas.

„Pilietybė yra žmogaus prigim-tinė teisė, ir jos negalima atimti be žmogaus pritarimo – tai turėtų būti įtvirtinta įstatymais kaip išimtis, kaip yra padariusios daug valstybių. Premjeras supranta, kad pasaulio lietuviams iš tikrųjų pilietybė yra la-

bai svarbus reikalas, mums tai pras-mingiausias ryšys su tėvyne ir jo ne-norime prarasti“, – sakė R. Naru-šienė.

Pasak PLB pirmininkės, Lietu-vos Konstitucijoje įtvirtinta nuosta-ta, kad dviguba pilietybė draudžia-ma, bet yra išimtys, atskiri atvejai. „Užsienio lietuviai yra Lietuvos pi-liečiai ir jie nenori prarasti savo pri-gimtinės teisės. Kalbame apie pilie-tybės praradimą, o ne jos gavimą. Yra daug išimčių, kai kurios yra pri-imtos Seimo – dėl vaikų, politinių kalinių, tremtinių, tų, kurie įgijo dvigubą pilietybę per okupacijos lai-kotarpį. Bet nėra išimčių, kurios ap-imtų kitus, ypač naujuosius lietuvių emigrantus, kurie dabar gyvena už-sienyje. Tai asmenys, kuriems yra didžiausia galimybė grįžti į tėvynę, ir mes nenorime jiems užstoti kelio. O geriausios sąlygos grįžti į tėvynę – turėti Lietuvos pilietybę“, – teigė R. Narušienė.

Darbo grupę Pilietybės įstatymo pataisų projektams parengti premje-ras vadino daugiau formos reikalu.

JAV ambasadorius: lietuviai tebelaukiami Irake

Vilnius, liepos 15 d. (Alfa.lt) – Gerų žodžių užsienio misijose tar-naujantiems Lietuvos kariams ne-gailintis Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) ambasadorius John A. Cloud užsimena, kad lietuviai tebelaukiami Irake, nors oficialiai paskelbta, kad naujas kovinis būrys nebebus siun-čiamas. Misijas ir kitus svarbius klausimus ambasadorius aptarė Sei-me susitikęs su parlamentinio Na-cionalinio saugumo ir gynybos komi-teto (NSGK) vadovu socialliberalu Alvydu Sadecku.

„Su ponu A. Sadecku nebuvas susitikęs, kai jis vėl tapo komiteto pirmininku. Norėjau išreikšti pagar-bą už tai, ką Lietuva daro Afganista-ne, Irake, Kosove. Tiesiog norėjau pa-kalbėti apie tolesnius komiteto pla-nus“, – po susitikimo sakė ambasado-rius J. A. Cloud.

J. A. Cloud, paklaustas, ar prašė, kad Lietuva pakeistų nuomonę dėl karių siuntimo į Iraką, atsakė: „Aš tiesiog paaiškinau Amerikos požiūrį šiais klausimais. O nuomonė yra to-kia, kad mes labai vertiname didelį Lietuvos karių profesionalumą ir ti-kimės dirbti su jais visur, kur tik Lie-tuva nuspręstų juos siųsti.“

Jis nekomentavo prieš porą mė-nesių kilusių nesutarimų tarp krašto apsaugos ministro Juozo Oleko, Už-sienio reikalų ministerijos, preziden-to Valdo Adamkaus ir Seimo. J. Ole-

kas labiausiai priešinosi, kad kariai būtų siunčiami į Iraką. Pasiektas su-tarimas – dabar esančių Irake karių misijos laikas pratęstas, tačiau nauji būriai nebus siunčiami.

„Ambasadoriui netinka kištis į šalies, kurioje jis yra akredituotas, vi-daus politiką. Tačiau mes sveikintu-me tolesnį darbą su Lietuvos kariais Irake. Mes bendradarbiavome labai artimai ir tebedarome tai su ten tebe-esančiais kariais. Mes bendradar-biaujame ir Afganistane ir visada la-bai vertiname galimybę siekti bend-rų tikslų su tokiais profesionaliais ka-riais, – sakė jis, tačiau nedetalizavo, kiek karių reikia ir kokia turėtų būti misijos trukmė. – Sunku atsakyti. Mes sveikiname, laukiame visų ka-rių, kiek Lietuva nuspręstų jų at-siųsti.“

Paklaustas, ar sulaukė JAV am-basadoriaus prašymo grįžti prie nau-jo karių būrio siuntimo į Iraką klausi-mo, A. Sadeckas neatsakė tiesiai, ir svarstė, kad sprendimą turėtų priim-ti susitarę trys dalyviai – Vyriausybė, prezidentas ir Seimas.

„Jei kils klausimų ir bus būtiny-bė, tam yra Valstybės gynimo taryba. Žinoma, yra įvairiausių formų ir bū-dų dar tęsti misiją. Pavyzdžiui, stipri-nant žvalgybą ir kontržvalgybą“, – svarstė jis ir neatmetė galimybės, kad prie Irako klausimo dar gali tekti grįžti šios kadencijos Seimui rudenį.

ES lėšos gali likti nepanaudotos

Vilnius, liepos 15 d. (Alfa.lt) – Iki šių metų pabaigos Lietuva gali nespėti panaudoti visų regionų plė-tros programos įgyvendinimui Euro-pos Sąjungos jai skirtų lėšų. Tai nus-tatė išankstinį Europos regioninės plėtros fondo programos vykdymo išankstinį tyrimą atlikusi Valstybės kontrolė.

Išnagrinėję 9 įgyvendintus pro-jektus, auditoriai nustatė, kad jų re-zultatų vertinimui dar nepakanka duomenų. Be to, Valstybės kontrolė jau yra atlikusi panašius Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų naudojimo auditus, todėl nutarta, kad atlikti pagrindinį auditą šiuo metu nėra tikslinga.

Tačiau auditoriai pabrėžė, kad iki 2007 metų pabaigos panaudota tik kiek daugiau nei pusė visų pro-jektų įgyvendinimui skirtų lėšų, to-dėl kyla rizika, kad kai kurie projek-

tai iki šių metų pabaigos nebus baig-ti ir jiems skirtos lėšos liks nepanau-dotos.

Audito metu taip pat nustatyta, jog atrenkant projektus ir skirstant lėšas ne visada vadovautasi vieno-dais ir aiškiais vertinimais, ne visa-da užtikrintas viešumas, nenumaty-ta, kad fondo lėšos turi būti naudo-jamos siekiant mažinti regionų plėt-ros lygio skirtumus ir atsilikimą. Teisės aktuose nebuvo aiškiai nu-matyta projektuose dalyvaujančių savivaldybių funkcijos ir atsakomy-bė.

Europos regioninės plėtros fon-do programos lėšos skiriamos atski-rų Europos Sąjungos regionų išsi-vystymo lygio skirtumų ir atsilikimo mažinimui. Pagal šią programą Lie-tuvoje vykdomas 101 projektas, ku-rių įgyvendinimui skirta beveik 135 milijonai litų.

JAV ragina Lietuvą gražinti žydų turtą

Atkelta iš 1 psl. vyriausybėmis ir remti restitucijai būtinų teisės aktų priėmimą.

Lietuva iki šiol skausmingai sprendžia, kaip atlyginti žydams už bendruomeninį turtą, kurį praėjusio amžiaus viduryje nusavino arba su-naikino nacių ir sovietų okupacinės administracijos.

Lietuvos Teisingumo minsiterija 2006 m. parengė Religinių bendrijų teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo tvarkos įstatymo pakeitimų projektą, tačiau iki šiol jis nėra pa-teiktas Seimui.

Šiuo projektu, siekiant išspręsti neaiškumus dėl subjektų, turinčių teisę į nuosavybės teisių atkūrimą, yra įvertinami žydų religijos, tradici-jų, taip pat žydų bendruomenės iki

nacionalizacijos valdyto nekilnojamo-jo turto naudojimo ypatumai.

Oficialaus surašymo duomeni-mis, 2001 metais Lietuvoje gyveno 4 tūkst. žydų, iš kurių daugiau nei 3 tūkst. – Vilniuje. Iki Antrojo pasauli-nio karo Lietuvos žydų bendruomenė vienijo 220 tūkst. narių.

Lenkijai žydų turto gražinimas arba jo finansinis atlyginimas taip pat yra didelė problema. Iki Antrojo pasaulinio karo šioje šalyje gyveno apie 4 mln. žydų, kurių rankose buvo didelė dalis gyvenamųjų namų ir įmonių. Neseniai lenkų specialistai paskaičiavo, jog už prarastą karo ir pokario metais turtą jų savininkams ir palikuonims tektų išmokėti apie 80 mlrd. zlotų.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

B. Obama išdėstė savo užsienio politikos nuostatas

B. Obama teigia per pirmus 16 prezidentavimo mėnesių sieksiantis išvesti karius iš Irako.

Reuters nuotr.

Washington, DC, liepos 16 d. (Balsas.lt) – Prieš išvykdamas viešnagėn į Europą ir Vidurio Rytus, Demokratų partijos kandidatas į JAV prezidentus Barack Obama išdėstė savo užsienio politikos nuostatas, skelbia „The Guardian”.

B. Obama pažadėjo bendradarbiauti su sąjungininkais ir taip išspręsti XXI amžiaus pavojus. Jo užsienio politikos planas jau dabar kartais yra vadinamas naujuoju Maršalo planu. Dar 2007 m., stodamas į kovą dėl galimybės tapti Demokratų partijos kandidatu prezidento rinkimuose, B. Obama pareiškė, kad JAV turi „užmokėti kainą už užsienio politiką, kuria siekiama tik mokyti, tačiau neįsiklausyti”.

B. Obama įvardijo 5 pagrindinius prezidentavimo užsienio politikos tikslus: užbaigti karą Irake, užbaigti kovą su „al-Qaeda” bei Talibanu, atsikratyti JAV priklausomybės nuo naftos, neleisti, kad branduoliniai ginklai ar jiems gaminti skirtos medžiagos patektų į teroristų bei priešiškų valstybių rankas bei atgauti JAV sąjungininkų pasitikėjimą.

„Kaip prezidentas aš vykdysiu kietą, griežtą bei principingą nacionalinio saugumo politiką. Tokią politiką, kuri pripažins, kad mes turime savų interesų ne tik Bagdade”, – teigė B. Obama per susitikimą su rėmėjais Washington, DC.

Teigiama, kad B. Obama jau su-

būrė didelę patarėjų užsienio politikos klausimais grupę. Pats kandidatas teigia sieksias bendradarbiauti su Europos valstybėmis bei apkaltino George W. Bush, kad jo politika atstūmė nuo JAV vienas pagrindinių sąjungininkų Europoje – Vokietiją bei Prancūziją.

„Atėjo laikas Amerikai bei Europai atnaujinti savo bendrus išipareigojimus ir susidurti akis į akį su XXI amžiaus pavojais taip, kaip mes su jais susidūrėme XX amžiuje”, – teigė B. Obama.

B. Obama išreiškė viltį, kad Europos valstybės bei kitos sąjungininkės labiau prisidės prie Afganistano bei Irako atstatymo. Jis pagyrė Didžiąją Britaniją, Prancūziją bei Vokietiją už jų siekius diplomatinio keliu išspręsti Irano krizę ir pridūrė, kad atėjo laikas ir JAV įsijungti į šias derybas.

B. Obama taip pat pažadėjo paramą silpnoms ir pažeidžiamoms valstybėms. Jo teigimu, JAV teikiama užsienio pagalba iki 2012 m. turėtų išaugti dvigubai, t. y. iki 50 mlrd. dolerių. Daugiausiai paramos esą turėtų būti skiriama Afrikai.

Kalbėdamas apie santykius su Rusija, B. Obama pareiškė, kad svarbiausia yra bendradarbiauti, o ne pyktis su šia valstybe. Jis kalbėjo apie būtinybę bendram išipareigojimui sumažinti branduolinių ginklų atsargas.

Rusija teigia pasirengusi gerai kaimynystei su Baltijos šalimis

Maskva, liepos 17 d. (Balsas.lt) – Naujose Rusijos užsienio politikos nuostatose, kurias liepos 12 dieną patvirtino prezidentas Dmitrij Medvedev, skelbiama, kad Rusija yra pasiryžusi įgyvendinti geros kaimynystės su Lietuva, Latvija bei Estija politiką ir gerbti vieni kitų interesus.

„Svarbiausią reikšmę Rusijai turi klausimai, kurie yra susiję su rusakalbių Baltijos valstybių gyventojų teisių užtikrinimu, turinčiu atitikti europines bei tarptautines teisės normas” – skelbiama dokumente. Nuostatose pabrėžiama, kad kitos šalys turi gerbti Rusijos strateginius interesus.

Naujos užsienio politikos nuos-

tatos pakeitė senąsias, kurias dar 2000 m. buvo patvirtinęs tuometinis Rusijos prezidentas Vladimir Putin.

Be to, naujose nuostatose teigiama, kad Rusija turi tvirtai kovoti su fašizmo pasireiškimu, visomis diskriminacijos formomis, agresyviu nacionalizmu, antisemitizmu bei ksenofobija. Rusija taipogi teigia kovosianti su bandymais perrašyti istoriją, kai tie bandymai esą tampa priežastimi nesantaikai kurstyti. Ypač Rusiją esą piktina bandymai perrašyti Antrojo pasaulinio karo istoriją. Reikia nepamiršti, kad būtent kitais metais bus minimos 70-osios Antrojo pasaulinio karo pradžios metinės.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijos užsienio reikalų ministras ketvirtadienį išvyko į Gruziją ir Rusiją pateikti tarptautinio taikos plano, kuriuo siekiama užbaigti pavojingą ginčą dėl Tbilisio valdžios nepripažįstančio separatistinio Abchazijos regiono. Frank-Walter Steinmeier pirmiausia nuskris į Tbilisį, o vėliau – į Batumį prie Juodosios jūros. Jis kalbės su Gruzijos vyriausybe ir opozicijos veikėjais, o penktadienį nuvyks į Abchaziją, kur susitiks su vietos vadovais. Po šių susitikimų F.-W. Steinmeier nuskris į Maskvą susitikti su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergej Lavrov ir šeštadienį grįš į Berlyną. Berlynas parengė planą Gruzijos ir Abchazijos nesutarimams, kurie gali virsti karu, išspręsti. Jame numatyta smurto nutraukimas ir pasitikėjimo atkūrimo priemonės, taip pat – maždaug 25 tūkst. gruzinų pabėgėlių sugrįžimas į Abchaziją, praneša Vokietijos žiniasklaida.

VARŠUVA

Kaip teigia Lenkijos dienraštis „Dziennik”, po susitikimo su Prancūzijos prezidentu Nicolas Sarkozy Lenkijos vadovas Lech Kaczynski netik kad nebesiruošia stabdyti Lisabonos sutarties patvirtinimo, tačiau rengiasi ir pats raginti, kad sutartis būtų kuo greičiau patvirtinta kitose Europos Sąjungos (ES) valstybėse. L. Kaczynski plačiau nekommentavo susitikimo detalių ir pareiškė: „Mes su prezidentu N. Sarkozy sutarėme dėl bendro plano, kuris bus atskleistas savo laiku.” Dabar teigiama, kad Lenkijos prezidentas mėgins įtikinti Čekijos vadovą Vaclav Klaus pasirašyti Lisabonos sutartį, o N. Sarkozy tą patį mėgins padaryti su airiais.

LONDONAS

Didžioji Britanija oficialiai patvirtino ES Lisabonos sutartį – pateikė Romai visus oficialius dokumentus, ketvirtadienį pranešė Užsienio reikalų ministerijos atsovas. Lisabonos sutarties, kuria siekiama pertvarkyti besiplečiančios ES sprendimų

priėmimo procesą, ateitis nebeaiški po praėjusį mėnesį įvykusio Airijos referendumo, per kurį šios šalies rinkėjai ją atmetė. 27 narių sąjungos vadovai bando ieškoti būdų, kaip išgelbėti sutartį po airių pareikšto „Ne”, nes tam, kad įsigaliotų, ją turi patvirtinti visos Bendrijos šalys.

MINSKAS

Europos Sąjunga apriboja baltarusių teisę laisvai vykti į užsienio šalis Šengeno vizų kaina ir jų gavimo procedūra, teigia Baltarusijos URM. „Tai, kad Europos Sąjunga sieja politiškai motyvuotus klausimus su vizų išdavimu paprastiems baltarusiams, yra mažų mažiausiai nemandagu”, – sakoma Baltarusijos URM sekretoriaus spaudai Andrej Popov komentare, išplatintame ketvirtadienį. Taip A. Popov komentavo neseniai padarytą ES atstovybės Minske pareiškimą, kad „kol tarp Baltarusijos ir Europos Sąjungos nebus pasirašytas geros kaimynystės susitarimas, Šengeno vizų kaina ir gavimo procedūra baltarusiams nesikeis”.

RUSIJA

MASKVA

Italijos prezidentas Giorgio Napolitano mano, kad Rusų Ortodoksų Bažnyčios ir Katalikų Bažnyčios bendradarbiavimas darosi vis gyvesnis. „Ne be reikalo patriarchas Aleksij II sakė, kad artimiausiu metu į Rusiją atvažiuos nemažai katalikų kardinolų”, – kalbėjo G. Napolitano trečiadienį žurnalistams po susitikimo su Maskvos ir visos Rusijos patriarchu Aleksij II Rusijos sostinėje. Pasak Italijos vadovo, susitikime buvo kalbama apie dviejų religijų dialogą, kuris „nepaprastai svarbus mūsų laikmečiui”.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Turkijos kariškiai per operaciją Hakario provincijoje šalies pietryčiuose nukovė 11 Kurdistano darbininkų partijos kovotojų, praneša anglų kalba rodomas Irano televizijos kanalas „Press-TV”. Turkijos kariškiai tvirtina, kad ši operacija, kurioje dalyvauja ir aviacija, dar nebaigta.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Air Freight
	Automobilių pirkimas bei siuntimas visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.
	Trucking
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Įvairios sporto žinios

Lietuvos olimpinėje rinktinėje – 69 sportininkai

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Vykdomasis komitetas liepos 17 d. savo posėdyje patvirtino Lietuvos olimpinės rinktinės sąrašą. Jame – rekordinis sportininkų skaičius. Į Beijing vyks 69 atletai (57 individualių sporto šakų atstovai ir 12 krepšininkų) bei 87 treneriai, medikai, vadovai, teisėjai.

Beijing olimpinėse žaidynėse 16-os sporto šakų varžybose Lietuvai atstovaus 43 vyrai ir 26 moterys. Olimpinę rinktinę dar gali papildyti keli lengvaatlečiai. Jie olimpinius kelialapius gali iškovoti liepos 18 ir 19 d. Kaune vyksiančiame šalies čempionate. Atsarginių sportininkų sąraše – 14 atletų.

Beijing olimpinėse žaidynėse, kurios vyks rugpjūčio 8-24 dienomis, teisėjaus trys Lietuvos teisėjai: Sigita Mackonienė (meninė gimnastika), Zigmantas Raudonius (baidarių ir kanojų irklavimas) bei Romualdas Brazauskas (krepšinis).

1992 metų Barselonos olimpinėse žaidynėse dalyvavo 46, 1996 metų Atlantos olimpinėse žaidynėse – 60, 2000 metais Sidnėjuje – 61, o 2004 metais Atėnuose – 64 Lietuvos sportininkai.

Liepos 17 dieną patvirtintas Lietuvos olimpinės rinktinės sąrašas

VADOVYBĖ: Algirdas Raslanas (misijos vadovas), Vytas Nėnius (olimpinis atašė), Kazys Steponavičius (misijos vadovo pavaduotojas), Bronius Čekanauskas (spaudos atašė), Ijolė Domarkienė (atstovė ryšiams su IOC ir žaidynių organizaciniu komitetu), Lina Vaisetaitė (misijos vadovo padėjėja, Dalius Barauskas (vyr. gydytojas);

BAIDARIŲ IR KANOJŲ IRKLAVIMAS: Alvydas Duonėla, Egidijus Balčiūnas (abu – baidarės), Tomas Gadeikis, Raimundas Labuckas (abu – kanojos) Einius Petkus (vadovas), Egidijus Gustas, Sergejus Sorokinas (abu – treneriai), Liudmila Veliseičik (masažuotoja), Tomas Vorbojovas (gydytojas);

BADMINTONAS: Kęstutis Navickas, Akvilė Stapušaitytė, Juozas Špelveris (treneris);

BOKSAS: Jaroslavas Jakšto, Egidijus Kavaliauskas, Daugirdas Šemiota, Stanislavas Mižigurskis (vadovas), Vladimiras Bajevas (vyr. treneris), Jurijus Kolyčevas (treneris), Jurijus Vaščenkovas (fizioterapeutas);

BURIAVIMAS: Gintarė Volungevičiūtė, Albinas Grabnickas (vado-

vas), Linas Eidukevičius (treneris);

DVIRAČIAI-trekas: Simona Krupckaitė, Svetlana Pauliukaitė, Vilija Sereikaitė (Bronislavas Pliavga (vadovas), Antanas Jakimavičius (vyr. treneris), Dmitrij Leopold (treneris), Egidijus Tutkus (kineziterapeutas);

DVIRAČIAI-plantas: Edita Pučinskaitė, Jolanta Polikevičiūtė, Modesta Vžesniauskaitė, Ignatas Konovolas, Dainius Kairelis, Algimantas Mozolis (vadovas), Valerijus Konovolas (vyr. treneris), Roberto Rossi (masažuotojas), Francesco Fabbri (treneris);

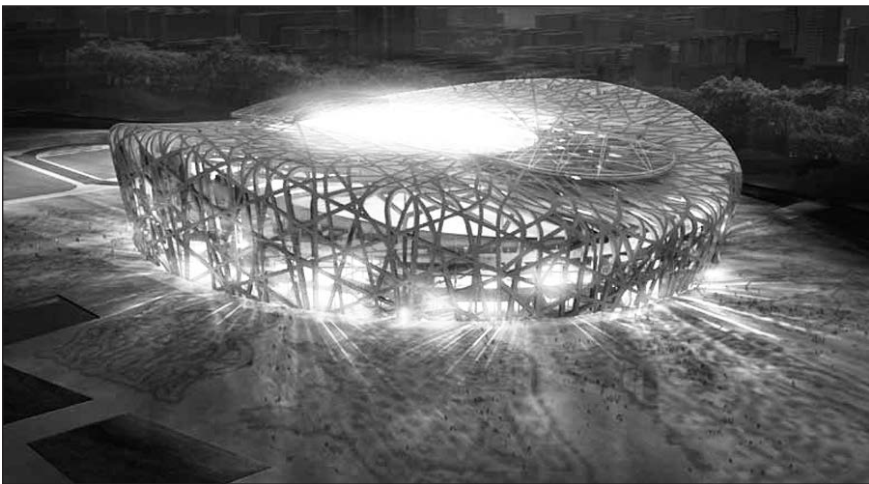
DZIUDO: Albertas Techovas, Eduardas Techovas (treneris);

SPORTINĖ GIMNASTIKA: Jelena Zanevskaja, Irina Katinienė (trenerė);

GRAIKŲ-ROMėNŲ IMTYNĖS: Mindaugas Ežerskis, Mindaugas Mizgaitis, Valdemaras Venckaitis, Aleksandras Kazakevičius, Andrejus Gribojedovas (vadovas), Grigorij Kozovskij (vyr. treneris), Ruslanas Vartanovas (treneris), Aleksandras Trofimovas (masažuotojas), Raimondas Greičius (gydytojas);

IRKLAVIMAS: Mindaugas Griškonis, Alfonsas Mikšys (treneris);

KREPŠINIS: Tomas Delininkaitis, Simas Jasaitis, Šarūnas Jasikevičius, Robertas Javtokas, Rimantas Kaukėnas, Linas Kleiza, Darjušas ir Kšištofas Lavrinovičiai, Mindaugas Lukauskis, Jonas Mačiulis, Marijonas Petravičius, Marius Prekevičius, Darius Songaila, Ramūnas Šiškauskas (į Pekiną vyks 12 žaidėjų iš 14), Šarūnas Kliokys (vadovas), Mindaugas Balčiūnas (federacijos gen. sekretorius), Ramūnas Butautas (vyr. treneris), Rimas Kurtinaitis, Robertas Kuncaitis, Virginijus Mikalauskas

(visi trys – treneriai), Donaldas Kairys (skautas), Rimantas Gudas, Vytenis Trumpickas (abu – gydytojai), Juozas Petkevičius, Aleksejus Peleckis (abu masažuotojai), Mindaugas Špokas (administratorius);

LENGVOJI ATLETIKA: Virgilijus Alekna, Eglė Balčiūnaitė, Živilė Balčiūnaitė, Rasa Drazdauskaitė, Lina Grinčikaitė, Indrė Jakubaitytė, Sonata Milušauskaitė, Kristina Salтанovič, Austra Skujytė, Darius ir Donatas Škarnuliai, Tadas Šuškevičius, Rasa Troup, Karina Vnukova, Viktorija Žemaitytė, Marius Žiukas, Eugenijus Burokas (vadovas), Aleksas Stanislovaitis (vyr. treneris), Juzefas Romankovas, Kastytis Povilaitis, Romas Sausaitis, Vida Mikalauskiene, Alvydas Gavėnas, Teresė Nekrošaitė, Edmundas Norvilas, Česlovas Kundrotas, Aleksandras Kitonovas, Tatjana Krasauskienė (visi dešimt – treneriai), Liudmila Kuzminienė (gydytoja), Jonas Poderys (mokslininkas), Zigmantas Živatkauškas, Kęstutis Laurinskas, Andrejs Tolstiks (visi trys – masažuotojai);

PLAUKIMAS: Saulius Binevičius, Rolandas Gimbutis, Vytautas Janušaitis, Edvinas Dautartas, Raminta Dvariškytė, Rugilė Mileišytė, Giedrius Titenis, Paulius Viktoravičius, Rimvydas Šalčius, Jonas Juozaitis (vyr. treneris), Ramojus Kalytis, Žilvinas Ovsukas (abu – treneriai), Vanda Gadliauskaitė (masažuotoja), Erneta Kacienė (gydytoja);

STALO TENISAS: Rūta Paškauskienė, Romualda Garkauskienė (trenerė);

SUNKIOJI ATLETIKA: Ramūnas Vyšniauskas, Bronislavas Vyšniauskas (treneris);

ŠAUDYMAS: Daina Gudžinėvičiūtė, Vytautas Blonskis (treneris);

ŠIUOLAIKINĖ PENKIAKOVĖ: Laura Asadauskaitė, Donata Rimšaitė, Edvinas Krungolcas, Andrejus Zadneprovskis, Viačeslavas Kalininas (vadovas), Jurijus Moskvičiovas (vyr. treneris), Jevgenijus Kliosovas (treneris), Audronė Opalnikova, Alma Kajėnienė, Vladas Sklizmantas (visi trys – gydytojai).

TEISĖJAI: Sigita Mackonienė (meninė gimnastika), Zigmantas Raudonius (baidarių ir kanojų irklavimas) bei Romualdas Brazauskas (krepšinis).

XXIX olimpiados žaidynių atidarymo iškilmėse Pekine rugpjūčio 8 dieną Lietuvos nacionalinę vėliavą neš krepšinio rinktinės įžaidėjas Šarūnas Jasikevičius. Tai liepos 17 d. buvo patvirtinta Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Vykdomojo komiteto posėdyje.

ELTA

Lietuvos vėliavą Beijing neš krepšininkas Š. Jasikevičius.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

IŠNUOMOJA

Išnuomojami 2 mieg. butai. Vienas Cicero miestelyje, o kitas Kedzie ir 66 pl. su baldais. Netoli parduotuvių. Geras susisiekimas.
Tel. 708-656-6599

**Skelbimų skyriaus
tel. 773-585-9500**

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 2

Mes, lietuviai, dabar panašiai ieškome senųjų ir šventųjų ugniaviečių ar bent kokios iš anų laikų išlikusios ažuolo šaknies. Pasaulio žmogus dabar panašiai žiūri į buvusiuosius Atėnus.

Toms šalims, tarp jų ir Lietuvai, visuomenei, kur dar šiek tiek užsilikę autentiškumo, gali pagelbėti tik pastangos kuo tvirčiau spirtis prieš standartizaciją ir prieš savo pilvus glostančių išminčių sukurptus gyvenimo modelius. Juk dabar labiausiai perša būtinybę kuo greičiau kaip kokią naują religiją priimti ir materialinio (ir dvasinio!) gyvenimo standartus tie, kurie iš to į kišenes kraunasi šėtoniškas standartų išmokas!

Paremti savigarba, ne standartizuoti, iš savo krašto patirčių išvyniojami įstatymai ir sprendimai tikrai galėtų sužadinti, sujudinti visuomenės kraują.

Lietuva po šimto metų? Kai pradėjome naują tūkstantmetį, esu sau, o gal ir viešai prasitaręs, kad Europos Sąjunga tvers neilgai, jeigu globalizacijos „bombų“ kūrėjai neatsikvošės ir patys tų „bombų“ nepradės laidoti, kaip tai darė Sacharovas. Jei vadinamasis civilizuotasis pasaulis vidumi nepajus, kad jis yra kaltas dėl kasdien iš bado mirstančių dešimčių tūkstančių žmonių, dėl žudomų tų, kurie tokios civilizacijos pasaulio nepripažįsta ir mirtinai nekenčia, ištiks dar klaikesnė katastrofa už tą, kurią lydėtų civilizacijos ir globalizacijos pergalės.

Jei lydės pastarosios pergalės, po šimto metų gal tik kas dešimtas žmogus galės suprasti (ir mokės perskaityti), kas parašyta dabartiniame didžiajame Lietuvių kalbos žodyne.

Rašytoja Jurga IVANAUSKAITĖ

Dabar, kai viskas aplink kinta žaibo greičiu ir kai laiko spiralė yra tarsis susispaudusi, 100 metų atrodo labai ilgas tarpas. Pasaulis pilnas grėsmių – pradedant terorizmu, baigiant paukščių gripu ir kitokiais apokaliptiniais judesiais, kuriais Žemė sakytum bando nusimesti žmonių giminę nuo savo iškankintos nugaros. Vis dėlto norėčiau tikėti, kad po 100 metų mūsų šalis vis dar egzistuos, vadinsis Lietuva, čia gyvens daugiau nei trys milijonai lietuvių, jie kalbės lietuviškai ir rašys senoviškomis raidėmis su „paukščiukais“ ir „nosinėmis“. Ne visada viską lemia įstatymai. Svarbiausias turbūt yra mūsų pačių noras išlikti, troškimas ir valia gyventi, iš kartos į kartą perduodant tai, kas geriausia ir kas buvo mums patiems iš pačių istorinio laiko gelmių perduota.

Rašytojas Vytautas BUBNYS

Neturiu stebuklingos lazdelės, nemoku prakalbinti žvaigždžių ar planetų. Ir vis dėlto mintys dažnai ištrūksta iš kasdienybės. Daugelis mano amžiaus žmonių rausiasi po savo ar kitų praeitį, o man nuolat nerimą ir viltis kelia išsižiūrėjimas į ateitį. Tegul tas žvilgsnis per daug toli nesiekia, bet vis dėlto... Prieš 30 metų sukurto savo romano „Pilnaties valandą“ vieno herojaus, dailininko, lūpomis svarsčiau, kas bus su Lietuva po šimto ar daugiau metų, gal nė vardo jos neliks. Rūpėjo tas klausimas

mas tada, rūpi jis ir dabar. Nors pesimistas nesu, bet neatsikratau minčių apie pavojų mūsų valstybės nepriklausomybei. Ne išorės, vidaus grėsmių, kurias gali sukelti ne kas kitas, bet nusivylusi, pasimetusi, ateičiai abejinga visuomenės dalis.

Įstatymai? Turime jų daug, prastų ir visai gerų. Tik, deja, kas jų laikosi? Gal juos priėmę Seimo nariai? Gal Vyriausybės nariai? Gal milžiniškas biurokratijos tinklas?

Filosofas Leonidas DONSKIS

Lietuvą norėčiau matyti giliai ir negrižtamai integruotą į Vakarus, panašią į Šiaurės Europos šalis – demokratinę, pliuralistinę, atvirą, saugią, sykiu išsaugojusią savo istorinę ir kultūrinę savastį. Šito pasiekti padėtų bent keli dešimtmečiai nenutrūkstamo demokratijos proceso ir sėkminga kartų kaita srityse, kuriose lyderystė yra kritinės svarbos – politikoje, akademinėje sferoje ir pilietinėse organizacijose.

Tikiu, kad du ar trys dešimtmečiai laisvės patirties, sustiprėjusi demokratinė politikų ir valdžios kontrolė, korupcijos įveikimas skaidrumu bei viešumu ir kartu visiškas išsivadavimas iš sovietinių „vadybininkų“ kastos bei jos mentalinių palikuonių dominavimo leistų Lietuvai neatpažįstamai pasikeisti. Kokie principai ir įstatymai padėtų šito pasiekti? Rotacija, griežti konkursai ir aiškiai nustatytos bei apribotos vadovavimo kadencijos. Greičiau įsileisti jaunus žmones į aukštas pozicijas, dehierarchizuoti institucijų valdymą ir be jokių sentimentų politiniais bei teisiniais instrumentais ardyti uždaras grupes – politines, administracines bei akademines klikas, sabotuojančias permainas ir neleidžiančias Lietuvai atsinaujinti.

Leidyklos „Mijalba“ direktorė Vilma URBANAČIENĖ

Lietuva, 2106 metai. Nuostabaus grožio šalis su dideliais švariais miškais, miestuose – parkai, gėlynai, sodai. Visų upių vanduo švarus ir gydantis. Oras, kuriuo kvėpuojame, švarus. Mūsų šalies gyventojai – gražūs žmonės. Gražūs visomis prasmeimis: jie myli savo šalį, gamtą, savo protėvius, dievus ir deives, myli senus žmones, vaikus, gyvūnus ir augalus. Jie myli save kaip savo artimą. Jie yra orūs, garbingi, harmoningi, kilnūs ir didingi, aktyvūs visose gyvenimo situacijose. Jų širdys atviros, jie darbštūs ir kūrybingi išradėjai. Šaliai vadovauja tautos išrinkti labiausiai to verti žmonės. Visi įstatymai tarnauja žmonėms. Visų įstatymų paisoma, nes tai atitinka žmogaus prigimtį.

Poetė Erika DRUNGYTĖ

Nematysiu Lietuvos po šimto metų. Kad ir kur būčiau, mano didžiausias troškimas, kad išliktų mūsų kalba. Norėčiau, kad Lietuvoje nesusvetimėtų tėvai ir vaikai, kad tauta jaustųsi kaip vientisa bendruomenė, kurią būtina išsaugoti. Kad pagaliau bent po šimto metų lietuviai atrastų, kuo jie gali didžiuotis. Kokiais nors labai paprastais dalykais.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

KAIP KALBAME IR RAŠOME

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ

aurelijat@yahoo.com

Apie brūkšnį ir brūkšnelį

Nežinau, ar daugelis mūsų skaitytojų yra atkreipę dėmesį, jog brūkšnys (–) ir brūkšnelis (-) yra du skirtingi skyrybos ženklai, kurių rašant nederėtų painioti. Žinoma, papriestarausite, ar padėsime trumpą brūkšnelį, ar ilgą brūkšnį, didelės bėdos nebūs, juk brūkšnelis – ne žodis ir sakinio reikšmės nepakeis. Tačiau kiekvienam rašančiajam pravartu žinoti bent pagrindinius skirtumus tarp šių dviejų ženklų. Tuo labiau, kad tokį trumpų brūkšnelių pagausėjimą šiandieniniuose tekstuose nesunku paaikškinti. Čia koją pakiša mūsų kompiuterio klaviatūros: bent jau Windows operacinėje sistemoje išgauti brūkšnį galima tik surinkus tam tikrą derinį arba pasirinkus jį simbolių lentelėje (žinoma, jei naudojotės nelietuviška klaviatūra), tuo tarpu brūkšnelį padėti labai paprasta – jis pažymėtas pačioje klaviatūroje. Tad ir spaudžiam šiandien visi klaviatūroje brūkšnelį, nesusimąstydami, kad jis skiriasi nuo brūkšnio.

Kuo skiriasi brūkšnys nuo brūkšnelio?

Brūkšniu dažniausiai skiriamos sakinio dalys, sakinių dėmenys, taip pat – tiesioginė kalba, pvz.,
*Vilnius – Lietuvos sostinė;
Nakties darbai – dienos juokai;
Žemė sukasi aplink Saulę, o Mėnulis – aplink Žemę;
– Kur eini? – paklausė manęs tėvas.*

Atsimintina, jog brūkšnys yra rašomos tarp žodžių ir skaitmenų, kuriais nusakomos vietos, atstumo, laiko, kiekio, eilės ribos (t. y. nuo kur iki kur, nuo kada iki kada ir kt.), pvz.,
Traukinys Vilnius–Kaunas išvyks laiku.

Bibliotekoje lankausi 2–4 kartus per savaitę.

Lapuočiai medžiai žaliuoja birželio–spalio mėnesiais.

Šioje mokykloje jis dirbo 1995–2004 metais.

Atkreipkite dėmesį, kad brūkšnys tokiais atvejais įterpiamas **be** tarpelių.

Jeigu naudojate MS Word programą, Windows operacinėje sistemoje, brūkšnį galite įterpti surinkę derinį Alt+0150.

Brūkšnelis dažniausiai rašomas tarp dviejų lygiaverčių žodžių, kurie nusako vieno to paties daikto, reiškinio ar ypatybės pavadinimą, pvz., *lopšelis-darželis, paskaita-koncertas, kavinė-skaitykla, namas-muziejus, socialinė-ekonominė sistema*. Taip pat brūkšnelį rašome tarp tikrinių daiktavardžių, pvz., *Kymantaitė-Čiurlionienė, Krėvė-Mickevičius, Mykolaitis-Putinas* ar simboliniame pavadinime, sudarytame iš dviejų žodžių, pvz., „*Santara-Šviesa*“, „*Švyturys-Utenos alus*“.

Kitais atvejais brūkšnelis rašomas jungiant prie arabiškų skaitmenų antrąjį sudurtinio žodžio dėmenį, pvz.: *50-metis, 40-tūkstantasis*; kelintinio skaitvardžio galūnę, pvz., *8-asis pulkas, 3-ioji simfonija, 2001-aisiais*, ar išleistą žodžio dalį: *mokykla – m-kla, gatvė – g-vė* ir kt.

Brūkšneliu skiriame ir datą žyminčių skaitmenų grupes, pvz., *2008-07-18*, kita vertus, datą galime rašyti tarp skaitmenų palikdami tarpelius: *2008 07 18*. Trumpą brūkšnelį rašysime nurodydami namo ir buto numerį, pvz., *Pylimo g. 12-15*.

Prisiminkime, kad brūkšnelis nerašomas samplaikiniuose įvardžiuose bei prieveiksmiuose: *kas ne kas, kur ne kur, vos ne vos, šiaip ne taip*, bei ištiktukuose ir jaustuokuose: *bar bar bar, cap carap, cha cha cha* ir kt.

Parengta pagal vlkk.lt ir ualgi-man.dtiltas.lt

Artūro Valiaugos sukurtas „Migruojančių paukščių 2007“ plakatas.

„Migruojantys paukščiai“ šiemet kalbės apie imigraciją

Jau antrą kartą rengiamas menininkų pleneras – darbo stovykla „Migruojantys paukščiai“ liepos 20 – 27 dienomis į Birštoną sukvies menininkus iš įvairių pasaulio šalių bei Lietuvos diskutuoti apie imigraciją. Šiemet Birštone susitiks 8 Lietuvoje gimę menininkai – tekstilininkai, kompozitoriai, tapytojai, dramaturgai, fotografai, šokėjai – šiuo metu gyvenantys Italijoje, JAV, Norvegijoje, Olandijoje, Belgijoje, bei 8 menininkai, kuriantys bei dirbantys Lietuvoje.

Diskusijų metu gimusios menininkų idėjos visuomenei bus pristatytos Birštono kultūros rūmuose liepos 25 dieną, penktadienį, Birštono gyventojai bei svečiai kviečiami ne tik susipažinti su menininkais, padiskutuoti apie imigracijos reiškinį, bet ir apsilankyti fotomenininko A. Valiaugos fotoparodoje „Trakų karaimai. Daniliškių sentikiai“ bei A. Mickevičiaus video filmo „Žmogus – Arklys“ premjeroje.

„Migruojančių paukščių“ projekto tikslas – sutvirtinti saitų tarp emigravusių ir likusių Lietuvoje jaunų menininkų, paskatinti bendrus kūrybinius projektus, diskutuoti apie

migracijos įtaką menininko tapatybei. „Migracija – tai dvipusis reiškinys: emigruojantysis ne tik išvažiuoja iš savo šalies, bet tuo pačiu imigruoja į naują. ‘Migruojantys paukščiai’ šiemet klausia, kaip imigravęs į kitą kultūrinę erdvę menininkas išlaiko savo tapatybę. Ar būtina atsisakyti tapatybės, kad taptum pasaulio piliečiu? Ar svarbi imigrantui tolerancija jo kultūriniam, etniniam identitetui?“ – sako projekto idėjos autorė bei renginio organizatorė dizainerė Jolanta Rimkutė.

Pirmą kartą menininkų pleneras – darbo stovykla „Migruojantys paukščiai“ vyko Ventės rage, Klaipėdos raj., 2007 metais. Praėjusiais metais šio projekto metu susitikę emigravę ir Lietuvoje kuriantys menininkai bendrai sukurtus projektus pristatė Klaipėdos parodų rūmuose, išleistame informaciniame buklete ir interneto svetainėje: www.migruojantyspauksciai.lt

Projekto organizatorius – VšĮ „LT identity“. Pagrindinis projekto rėmėjas – Užsienio reikalų ministerija. Rėmėjas – Birštono savivaldybė.

www.lietuviams.com

Grožinės literatūros konkursas

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Lietuvos vardo pirmą kartą Kvedlinburg analuose 1009 metais paminėjimo proga ir tūkstantmečio jubiliejui pagerbti, skelbia romano konkursą

Skiriamos trys premijos:

I – 5,000 dol.

II – 3,000 dol.

III – 2,000 dol.

Tema kūrėjams: „Lietuvai – tūkstantis metų!“ (Mes didžiojamės tūkstantčio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautinė kultūra)

Laikas: Paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu – 2009 m. birželio 30 d. Prašome nelaukti ir kūrinius siųsti anksčiau.

Kūrinius siųsti: ALTS, Konkursui
2711 West 71 st Street
Chicago, IL 60629
USA

Teksto paruošimas: Konkursui siunčiamas kūrinys turi būti ne mažiau 200 puslapių, parašytas spausdinimo mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiros užklijuoto voko, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefonu ir fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokus bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negražinami.

Vertinimo komisija: Danutė Bindokienė
dr. Jonas Jasaitis
Petras Pavilionis
Stasė Petersonienė
Vytautas Volertas

Premijų įteikimas: Lietuvių literatūros šventėje, Čikagoje, JAV, Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės metu

Sandra Brandeis Crawford „Susiskaidžiusi tapatybė“

IEVA ŠADZEVIČIENĖ

Alfa.lt

Kokios šalies piliečiu save laiko žmogus, kuriam likimas lėmė gimti Anglijoje, vaikystės metus praleisti Australijoje, paauglystėje gyventi Austrijoje, o vėliau sugrįžti studijuoti į Didžiąją Britaniją? O kokiai tautai save priskirtume, jei tėvas būtų anglas, o mama – Austrijos žydė? Štai toks daugialypis, margas ir kosmopolitiškas gyvenimas susisklostė žymiai Europos dailininkei Sandrai Brandeis Crawford, kurios tapybos ir fotografijų paroda „Susiskaidžiusi tapatybė“ (2008 liepos 17 – rugsėjo 10) veiks Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centre.

Sandros Brandeis Crawford kūriniai atspindi susiskaidžiusios tapatybės, kalbinių, kultūrinių ir socialinių skirtumų problemas. Šioje parodoje eksponuojami kūriniai sutelkti į austriškąją dailininkės prigimtį pusę. Jau 25 metus gyvendama Vienos Volkertplatz rajone – kur iki 1938-ųjų gyveno jos mama ir seneliai, karo metais priversti palikti šalį – įkvėpimo savo darbams dailininkė būtent ir semiasi iš gyvenamosios aplinkos vaizdinių. Volkertplatz rajonas ir Augarteno parkas tampa Vienos praeities ir dabarties mikrokosmoso simboliais.

Menininkė nevengia į savo darbų įkomponuoti teksto elementų. Naudodama Austrijos himną – „Land der Berge, Land der Strome, Land der Acker, Land der Dome, Land der Hammer, zukunftsreich“ („Kalnų šalis, upių šalis, laukų šalis, katedrų šalis, daug žadanti ateitis“), Sandra Brandeis Crawford jo eilutėms suteikia ironišką atspalvį: „Katedrų šalyje“ (2003) matome rausvame fone „prisegtą“ baltakraštį paveiksluką, kuriame baltas akmeninis angelas rankose laiko kryžių. Šalia šviečia „iškirpto“ dangaus lopinėlis, tačiau apačioje atsiranda pasikartojantis mirties angelo įvaizdis – tapomos tamsiai pilkos, išsižiojusios kaukolės, iš kurių „burnų“ ertmių teka kraujas. „Kalnų šalies“ (2003) įvaizdžiui dailininkė pasirenka Augarteno parke stovinčius nesugriaunamus FLAK

bokštus, pastatytus nacių baigiantis Antrajam pasauliniam karui. Niūrių spalvų tonacijos vaizdas su bokštais, stovinčiais belapių žiemos medžių apsuptyje, sugretinamas su linksmomis, ryškiomis, netgi saldžiomis drobės spalvomis. Šia priešstata pabrėžiamas tragiškas istorijos laikotarpis, lyg „nesugriaunamas kalnas“, besislepiantis linksmos dabarties Austrijos šešėlyje.

Sandra Brandeis Crawford perfrazuoja Austrijos himno eilutes, naudodama nuolat šalies žiniasklaidos vartojamus žodžius, skirtus apibrėžti kitų kultūrinių grupių integraciją į Austrijos visuomenę: „Asylanten“ (siekiantys prieglobščio), „Auslander“ (užsienietis), „Ausgrenzung“ (socialinė atskirtis). Taip atsiranda „Socialinės atskirties šalis“ (2003) ar „Svetimšalių šalis“ (2003). Iš „Svetimšalių šalies“ į mus žiūri daugybė akių, kai kurios nutapytos net apverstos – tai lyg daugialypis, susiskaidęs požiūris į tą pačią šalį, tuos pačius dalykus ar išgyvenimus.

Fotografijose Sandra Brandeis Crawford daugiausiai fiksuoja savo aplinkos, gyvenamojo rajono vaizdus. Dažnai čia nepamatysi tipiškų austrų (Volkertmarkt, Viena), vaikščiojančių savo miesto gatvėmis. Vietoj jų žaidžia musulmonės mergaitės, plaukus apsidengusios skraistėmis, o ant suoliukų sėdi pagyvenusios turkės...

Kitas vaizdinys, kuriuo varijuoja menininkė, panaudodama jį ir savo tapybos darbuose, ir fotografijose, yra dangus. Jis gali būti nuspalvintas besileidžiančios saulės žara (1020 Viena, Volkertplatz) ar apsupti Volkertplatz namus juoda nakties tamsa, o dar vėliau įgyti pasakų melio atspalvį ir „sumaterializuoti“ kopėčias į dar „aukštesnį“ dangų... Nes dangaus skliautas yra tai, kas vienija žemę: jis lygiai toks pats Australijoje, Didžiojoje Britanijoje ar Austrijoje.

Kad ir kokiai šaliai ar tautai save priskirtų dailininkė, kūryboje atspindėta „Susiskaidžiusi tapatybė“ savo ruožtu sujungia visus Sandros Brandeis Crawford „veidus“: ji kuria ir išsako tai, kas yra jos – austrės/žydės/britės viduje ir aplinkoje.

Sandra Brandeis Crawford. „Land der Ausländer“/„Svetimšalių šalis“ 2003.

LIETUVOS GYNYBINĖS PERSPEKTYVOS

Atkelta iš 3 psl. tik ginkluota banda, atsidavusi tik savo plėšriems interesams.

Si vis pacem, para bellum

Manau, kad būtina kalbėti, kokio pobūdžio karai mūsų laukia XXI a. ir kokiais būdais gali būti kariaujama. Plačiausia prasme karas yra suprantamas kaip kraštutinė viena kitą naikinančių priešingų jėgų dvikova, kurioje stengiamasi primesti savo valią kitam(-iems), nebūtinai ginklu, bet dažnai nesiskaitant su jokiais priemonėmis. Siauresne prasme kariavimas yra suprantamas kaip organizuotas smurtas, siekiant kokio nors politinio tikslo. Be politinio tikslo būtų tik muštynės. Taigi, tikras kariavimas prasideda tuomet, kai priešininkai (dažniausiai valstybės) bando priversti beatodairiškai paklusti vienos kurios nors jų valiai, kontroliuojant ir perimant kitos valstybės teritoriją bei išteklius.

Jokiu būdu negalime atmesti tikimybės, kad ir XXI a. karas ir kariavimas klestės, kaip tai visada buvo žmonijos istorijoje. Be abejo, kai kurie žinovai teigia, kad karai ateityje išnyks. Tačiau tokie žymūs tarptautiniai analitikai kaip Colin S. Gray, Robert D. Kaplan, Ralph Peters, George ir Meredith Friedman argumentuotai pagrindžia labai tikėtiną prielaidą, kad šio amžiaus karai gali būti ir patys kruviniausi istorijoje. Kariavimo būdai sunkiai nuspėjami, todėl reikia įgyti tautinių įgūdžių, kaip sėkmingai atremti įprastinio ir neįprastinio kariavimo būdus. Dėl šios strategiškai svarbios priežasties dauguma kariuomenių yra rūpestingai keičiamos tiek Rytuose, tiek Vakaruose. Lietuvoje mes taip pat galėsime, nors nenoriai, atsisakyti tokios šauktinių sistemos, kokia ji dabar yra. Tačiau nenorėčiau matyti grynai profesinės kariuomenės, nes tokia kariuomenė pasižymi ydingu polinkiu nutraukti giluminį vertybinį ir istorinį ryšį su tauta, piliečiais, gyventojais, kurie, savo ruožtu, praranda tautinės savigarbos ir savimonės bruožus, padedančius jiems išlikti narsiais krašto gynėjais.

Lietuvai yra būtini ir atsarginiai, kurie padėtų ne vien pergalę pasiekti didžiausiuose įprastinio karo mūšiuose, bet ir reguliariai kariuomenei, nebūtinai tik kovojant ir laikant AK-47 rankose. Jei įsiveržtų priešas ar

valstybėje kiltų suirutė, arba net naujos okupacijos grėsmė, Lietuvos profesinė kariuomenė atsidurtų sunkioje padėtyje, todėl atsarginiai turėtų svarbią paskirtį – pradėti asimetrinį, partizaninį karą. Stratiškai tai labai svarbi kova, panaudojant ne vien naujo modelio kaulšnikovus, bet svarbiausia – istoriškai paveldėtą gilų karystės patyrimą, lietuvišką protą, unikalius tautinius psichologinius bruožus ir galų gale, subversiją – ne tiesiogiai prieš įvairius fizinius objektus, bet prieš priešo karius ar valdininkus, taip jiems atimant norą ilgiau mūsų valstybėje pasilikti. Tad jei būtume okupuoti, turėtume tapti ypač nuodingu kashniu. Priešas turėtų jaustis kaip gyvačių lizde, įsiutusių bičių avilyje ar termitų knibždėlyne. O tam reikia visuotinio karinio pasirengimo.

Mums reiktų pasimokyti iš istorinės praeities ir klasikinių partizaninių karų – vokiečių ir ispanų prieš Napoleoną, prancūzų franco-prūsų karo, XX a. partizaninių karų ir Lietuvos partizanų patirties. Iš jų visų galime pasimokyti, kad neįprastiniame kare yra svarbu iš užsienio gauti ne tik moralinę (net vadovaujančią), bet ir materialinę paramą, susiorganizuoti mažais būriais, išlaikyti slaptumą ir išaiškinti išdavikus, užtikrinti gretų papildymą. Toks mobilus atsarginių veikimas turėtų būti operatyviai išcentruotas. Pagrindinis veiksmo vienetas – tai penketuko komanda, veikianti savarankiškai savo rajone, ir ne miškuose, bet miestuose, miesteliuose, kaimuose. Didesni vienetai palaikytų minimalius ryšius slaptai. Tam reikia didelio gyventojų pritarimo, nes jie kaip vanduo, kuriame atsarginiai – tai žuvis. Bet šį tautinį gynybinį modelį reikia puoselėti darbščiai, atidžiai ir nuolat taikos metu.

Mišri, t. y. profesinė kariuomenė, paremta savanoriais atsarginiais, – tai mūsų valstybės gynybai priimtiničiausias būdas. Atsarginiams parengti tikrai turėtume lėšų, jeigu iš valstybės biudžeto gynybos reikmėms būtų skirti 2 proc. Tačiau atsarginiai neturėtų būti apmokomi masiškai. Jie turėtų būti apmokomi pagal savo paskirtį ir specialybę. Jų apmokymas turėtų būti nuolat atnaujinamas, o atsargas ilgiems dešimtmečiams suvienytų aktyvus pilietinis ugdymas, lietuviybės dvasia ir patriotizmas.

A † A BERNICE VENCKUS R.N. KINDER

Mirė 2008 m. liepos 14 d. Houston, TX.
Gyveno Houston, TX, anksčiau Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Gimė 1921 m. gruodžio 19 d. Čikagoje, IL.
Nuliūdę liko: duktė Margaret Butler su vyru Richard; duktė Diane Plewa; duktė Anne Marie Becket su vyru Scott; sūnus Charles; 6 anūkai; 4 proanūkiai bei kiti giminės.
Priklausė: St. Bernard Nursing School.

A. a. Bernice bus pašarvota penktadienį, liepos 18 d., nuo 2 val. p. p. iki 9 val. vakaro Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 19 d., 9 val. ryte. Iš Brady Gill laidojimo namų velionė bus palydėta į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią Čikagoje, kurioje 9:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių a. a. Bernice bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių šeima siūlo aukoti Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčiai.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Korp! Giedra liūdi netekus savo garbės narės

A † A MARIJOS RUDIENĖS

Ilsėkis ramybėje gerb. MARIJA, savo gyvenimą pašventusi Dievui, artimo meilei ir Lietuvai.

Nuoširdi užuojauta vyrui ANTANUI, vaikams ir visiems artimiesiems.

Korp! Giedra

Įvairios sporto žinios

V. Alekna iškovojo pergalę Kretos saloje

Dukart olimpinis ir dukart pasaulio disko metimo čempionas Virgilijus Alekna liepos 14 d. Kretos saloje (Graikija) laimėjo 24-ąsias tarptautines lengvosios atletikos varžybas „Vardinoyiannia“. 36-erių metų vilnietis diską nusviedė 70 m 86 cm. V. Alekna šiose varžybose net tris kartus įveikė 70 m ribą.

Sėkmingiausias buvo ketvirtasis lietuvio bandymas. Pirmuoju bandymu Virgilijus diską nuskraidino 67 m 95 cm, antruoju – 70 m 55 cm, penktuoju – 70 m 76 cm, o trečiasis ir šeš-

tasis bandymais buvo neįskaityti.

Antrąją vietą užėmė pasaulio čempionas estas Gerd Kanter. Jis nuo V. Alekno atsiliko 2 m 13 cm. Trečias buvo kitas estas – Aleksander Tammer, 64 m 30 cm.

V. Alekna varžybas Retimne laimėjo penktus metus iš eilės (2004 – 70 m 97 cm, 2005 – 70 m 58 cm, 2006 – 71 m 8 cm, 2007 – 69 m 67 cm).

Liepos 19 d. V. Alekna dalyvaus paskutinėse ikiolimpinėse varžybose – Lietuvos lengvosios atletikos čempionate Kaune.

ELTA

E. Balčiūnaitė varžybose Graikijoje – šešta

Graikijos sostinėje Atėnuose liepos 13 d. Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) surengtose „Grand Prix“ varžybose 800 m bėgimo rungtyje Eglė Balčiūnaitė užėmė šeštąją vietą. Lietuvė nuotolį

įveikė per 2 min. 1,68 sek.

Nugalėjo geriausią asmeninį sezono rezultatą pasiekusi Zulia Calatayud iš Kubos – 1 min. 59,26 sek.

ELTA

Berankis – jau tarp 500 geriausių planetos tenisininkų

Liepos 14 d. paskelbtoje naujame pajėgiausių pasaulio tenisininkų ATP vertinime pirmą kartą tarp 500 geriausių planetos žaidėjų atsidūrė Ričardas Berankis. Per savaitę „uždirbęs“ aštuonis įskaitinius taškus perspektyviausias Lietuvos tenisininkas aštuoniolikmetis Ričardas

Berankis turi 58 įskaitinius taškus ir iš 506-osios vietos pakilo į 471-ąją.

Dar dešimt vietų prarado Gvidas Sabeckis (35 tšk.), per savaitę nukritęs į 617-ąją vietą iš 607-osios, o vienintelį įskaitinį tašką turintis Laurynas Grigelis – iš 1835-osios vietos smuktelėjo į 1850-ąją.

ELTA

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Liepos 27 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439, vyks metinė JAV LB Vidurio vakarų apygardos gegužinė.**

♦**Tęsiasi vaikučių registracija į** lietuvišką vaikų darželį „Spindulėlis“ naujiems mokslo metams. Priimame vaikus nuo 3 metų amžiaus. Atveskite – nesigailėsite! Telefonas pasiteiravimui ir registracijai 708-422-1433. Mūsų adresas: 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453.

♦**Santaros–Šviesos 55-jame suvažiavime** dalyvaus svečias iš Lietuvos – istorikas, habilituotas humanitarinių mokslų daktaras, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, daugelio knygų Lietuvos istorijos tema autorius ir sudarytojas Egidijus Aleksandravičius. Prelegentas skaitys paskaitą „Laisvos Lietuvos istorija“.

♦**Rudens semestras Pipirų ratelyje** prasideda 2008 m. rugsėjo 8 d. Kviečiame vaikučius nuo 18 mėn. iki 4 metų. Galite pasirinkti lankymo dienas: pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ar penktadieniais nuo 9:30 val. r. iki 11:30 val. r. Siūlome vieną popietinę klasę trečiadieniais nuo 11:30 val. r. iki 1:30 val. p.p. Renkamės PLC, Lemonte. Kreipkitės į Ingridą Naudžiūtę-Sherpitis tel.: 312-621-4824. Registracija vyks iki rugsėjo mėn. pabaigos.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦**Rugpjūčio 2–9 dienomis Rytiniame** Amerikos pakraštyje, Kennebunkport, Maine, Tėvų pranciškonų sodyboje (Franciscan Guest House, 28 Beach Ave., Kennebunk, Maine 04043) rengiama Ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitė. Registracija (užsisakant kambarį) paštu: PO Box 980, Kennebunkport, ME 04046; tel. 207-967-4865; el. paštu: franciscanguesthouse@yahoo.com

♦**Rugpjūčio 24 d. – 31 dienomis** Neringos stovykloje, Vermont ruošiamą kūrybinę stovyklą suaugusiems „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos: www.neringa.org

♦**Lietuvos Užsienio reikalų ministerija** skelbia fotografijų konkursą „Lietuvos tūkstantmečio istorija architektūroje“ ir kviečia visus Lietuvos gyventojus, užsienyje gyvenančius lietuvius per fotoaparato objektyvą pažvelgti į pastatus, pasakojančius Lietuvos istoriją. Norinčius dalyvauti šiame konkurse maloniai prašome iki š.m. rugsėjo 1 dienos skaitmenines nuotraukas siųsti el. pašto adresu: konkursas@urm.lt. Prie kiekvienos nuotraukos prašome pridėti trumpą pastato aprašymą. Taip pat reikėtų nurodyti nuotraukos autoriaus vardą, pavardę ir miestą.

Maloniai kviečiame į poetės Zitės Kirsnauskaitės bilingvistinio (lietuvių ir anglų) sakralinės poezijos rinkinio „Ant angelo sparnų“ pristatymą, kuris įvyks 2008 m. rugpjūčio 3 d., sekmadienį, 12:30 val.p.p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre
adresas: Lemont, IL, 14911 127th Street.

Dalyvauja: Zita Kirsnauskaitė (autorė)
Cristina Piccardi (sopranas)
Vytautas Babušis (vertėjas ir redaktorius)
Robert Valente (kompiuterio asistentas)

Poeziją skaitys autorė lietuvių ir anglų kalbomis.
Po renginio bus galima įsigyti poetės Zitės knygų ir solistės Cr. Piccardi CD bei DVD su autografais.

D ė m e s i o ! Nuotraukų konkursas

Skaitytojai jau siunčia nuotraukas „Draugo“ konkursui „Šokam šokimėli“. Nuotraukų lauksime iki š. m. rugsėjo 1 d. Siųsti: „Nuotraukų konkursui“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba jpg formatu (ne mažiau kaip 1000 px) el. paštu: redakcija@draugas.org; dalia.cidzikaite@gmail.com arba laimaa@hotmail.com
Nuotrauka konkursui: „Keliam klumpes“.

Inos Stadalnikaitės-Petokienės nuotr.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje stengiasi platinti lietuvišką meną, kultūrą ir tradicijas dalyvaudamas įvairiose parodose, kuriose atspindimas įvairių kultūrų menas. Liepos pradžioje Nacionaliniame Meksikos meno muziejuje, 1852 West 19th Street, Chicago, IL 60608, atsidarė paroda, pavadinta „Imigracijos deklaracija“. Šioje parodoje dalyvauja įvairių etninių grupių atstovai bei daugiau nei 70 menininkų, kurie savo darbais stengsis supažindinti lankytojus su vis dar nelabai gerai pažįstamais imigrantų gyvenimo aspektais. Balzeko muziejus šiai parodai paskolino nediduką tradicinį lietuvišką koplytstulpį – lietuvių liaudies mažosios skulptūros simbolį.

Paroda Nacionaliniame Meksikos meno muziejuje veiks iki rugsėjo 7 d. Visi kviečiami apsilankyti. Tel. pasiteiravimui: 312.738.1503. Daugiau informacijos apie šį muziejų yra tinklalapyje www.mfacm-chicago.org

Muziejus dirba: ketvirtadieniais – sekmadieniais nuo 10 val.r. iki 5 val. p.p.

Nuotraukoje iš kairės: Nacionalinio Meksikos meno muziejaus Dailių menų skyriaus direktorius ir kuratorius Cesareo Morena ir Balzeko lietuvių kultūros muziejaus steigėjas ir prezidentas Stanley Balzekas, Jr.

Muziejaus info.

„Draugo“ knygynėlyje

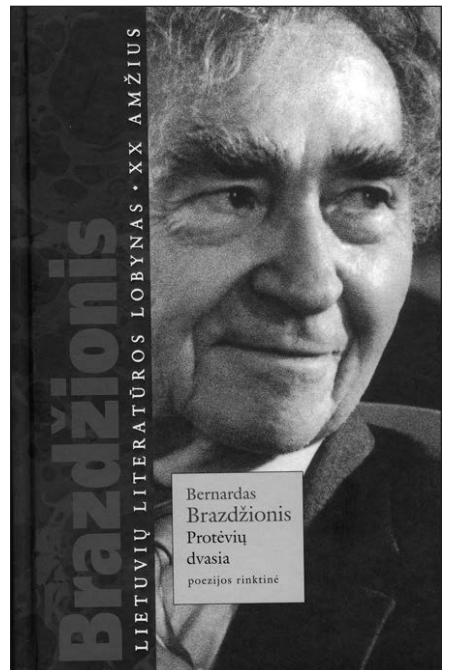
„Protėvių dvasia“

„Draugo“ knygynėlio lentynoje – lietuvių literatūros klasiko Bernardo Brazdžionio (1907–2002) poezijos rinktinė „Protėvių dvasia“ iš serijos Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius.“ Bernardas Brazdžionis – vienas pačių iškiliausių nepriklausomybės metais susiformavusių poetų, lietuvių literatūros klasikų. Tai vienas iš nedaugelio lietuvių rašytojų, įgijusių ne vien literatūrinį statusą: jis tapo istorine figūra, simbolizuojančia lietuvių kultūros atsparumą ir pasipriešinimo dvasią negandų metais. Lietuvių literatūros lobyno serijai parinkti būdingiausi B. Brazdžionio kūriniai iš šešiolikos eilėraščių rinkinių, tarp jų – ir pomirtinio rinkinio „Kas šviečia virš galaktikų visų“.

Bernardą Brazdžionį suvokiame ir kaip didį poetą, ir kaip pilietį patriotą, savo kūrybos ir veikimo rezistencine dvasia padariusį didžiulę įtaką lietuvių tautos išsivadavimui iš sovietijos. Galime sakyti, kad jis buvo įtakingiausias komunizmo priešas iš lietuviško žodžio meistrų.

„Tautos likimas poetui buvo ir liko pagrindinis būties klausimas. Jei nebeliks tautos, ko verta viso pasaulio išmintis, teisingumas ir poezija“, – rašė apie Bernardą Brazdžionį Vytautas Kubilius. Bernardo Brazdžionio gausus ir reikšmingas poetiškas palikimas visuomenei yra neįkainojamas testamentas. B. Brazdžionis išleido apie 50 knygų ir poezijos rinkinių.

Poetui 1993-aisiais įteiktas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino

no 3-ojo laipsnio ordinas, o 1998-aisiais – Gedimino 1-ojo laipsnio ordinas. Kauno miesto garbės piliečio vardas Lietuvos poezijos klasikui buvo suteiktas 1995 metais.

B. Brazdžionis mirė JAV 2002 metų liepą. Po kelių savaikių poeto palaikai buvo atvežti į Lietuvą ir palaidoti Kaune.

Knygą galima įsigyti paštu, pridant 10.25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel.: 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500